Basımımızın tarihinden

NEREYE GİDİYORUZ?

Mehmet FİKRİ
(1908-1941)

Gidiyoruz.. Yıllardır, gidiyoruz. Allah'ı ve Peygamberi arkaya attık da karanlık, sarp ve pek çok tehlikeli yollardan kafileler hâlinde, önde çocuklarımız, arkada biz, hep birden koşa koşa içinden çıkılmaz, muzlim girdâblara doğru gidiyoruz. Yıllarca gittik.. Gittik de nihâyet felâket cehennemlerinin kapıları önüne geldik. Fakat, bakınız ki hâlâ, felâketi sezip de geri dönmüyoruz, istikâmetimizi değiştirmiyoruz.

Her adımında, bin bir tehlikenin pususuna uğradığımız bu yoldan, eğer, yılanlar yürümüş olsaydı, daha ilk tehlikeyi sezdikten sonra geri dönerler ve istikâmetlerini değiştirirlerdi. Yazık, yüzbinlerce teessüf ki biz "Ölüm var, dönüm yok!." dedik de hep gidiyoruz. Bu ne gaflet ve cehâlettir bilmem?.

Hem bu gidişe, benim zayıf aklım ermiyor: Şarktan garba doğru şiddetle esen bir rüzgârın havaya kaldırıp savurduğu kırıntıların uçuşuna "i'tilâ!" ve önüne katarak götürdüğü yaprakların, sap ve saman parçacıklarının gidişine "terakki!" demek mümkün müdür?. Bu i'tilâ ve terakkinin irâde ve şuur neresinde? Rüzgâr, uçuruyor, onlar da uçuyor. Fırtına, götürüyor, onlar da gidiyor! Ne pusulaları var, ne de dümenleri.. Rüzgârın istikâmeti, onların da istikâmetleri.. İşte bizim inkılâp fırtınaları arasında pek acıklı bir manzara arz eden vaziyetimizin beliğ bir misâli!

Dünyânın her tarafında olanca şiddetiyle esen dinsizlik fırtınası, bizde de kudurmuşcasına esiyor: Zayıf îmânları söndürüyor, cılız vicdânları yıkıyor, maneviyâtı sarsıyor ve mukaddesâtı temellerinden harâb ediyor. Tahrîbât; akıllara dehşet verecek kadar çok ve büyük!. Cennetten, cehenneme, sevâbtan, ikâba ve selâmetten felâkete doğru esen bu müthiş kasırga, yaşlılarımızdan ziyâde gençlerimizi ve mini mini yavrularımızı götürüyor. Sebât, mukâvemet gösteren, cereyâna tâbi olmayarak hedefe doğru ilerleyen, her yerde olduğu gibi bizde de, bir şirzime-i kalîledir. Ekseriyet yelkenleri açtı, cereyânın önüne düştü, gidiyor! Nereye?. Rüzgârın götüreceği yere: Cehenneme!..

En parlak emellerimizi söndüren ve bizi acı acı düşündüren bu müthiş hakikate karşı kasten göz yumanlar, Müslümanları aldatmak ve uyutmak için varsın "terakki ve medeniyet" ninnileri söyleye dursun, ortada hiç kimsenin inkâr edemeyeceği bir felâket var: Dîn, kalkıyor; İslâmiyet elden gidiyor. O, gidecek de sanki biz, yine biz olarak kalabilecek miyiz?. Maneviyâtı ölmüş de kendi sağ kalmış tek bir millet var mıdır?. Bugün; o, gidiyor, fakat emin olalım ki yarın da "biz" gideceğiz. Esâsen, dâimâ "ruh" evvel gider; "cenâze" onu takîp eder.

Devamı 17. sayfada

HAYATI ULVİ GAYELERLE YAŞAMAK

Selahaddin ÇELEBİ

Yüce Yaratıcının elinden çıkan her eser, İlahî bir zevkin ürünü olduğu için mükemmeldir. Bu mükemmelliğin insana yansıyan yanı ise zevkiselimdir. Büyük kitap kâinat, yaratılanların en şereflisi insan ve gönderilen en son ilahi mesaj Kur'an, bize bazen açıkça, bazen de satır aralarında zevkiselimi talim eder. Hayatı zevkiselimle yaşamayı salık verir.

Hadis kitaplarımızda "Cibril Hadisi" diye meşhur olmuş metni, bir zevkiselimle ile değerlendirelim. Bakınız Hz. Ömer anlatıyor:

"Bir gün Hz. Peygamber (s.a.s.) ile oturuyorduk. Hiçbirimizin tanımadığı, beyaz elbiseli, siyah saçlı, güzel kokulu, yoldan gelmiş gibi bir hâli olmayan birisi çıkageldi. Peygamberimizin huzuruna kadar geldi, edeple önüne oturdu, ellerini dizlerinin üzerine koydu ve:

Ya Muhammed, bana imanın ne olduğunu anlat, dedi. Allah Rasulü (s.a.s.):

- Kaderle meydana geldiğine inanmandır, diye cevap verdi. O kişi:

- Doğru söyledin, dedi.

Biz onun bu tutumuna hayret ettik. Zira hem soruyor, hem de Allah Rasulünü tasdik ediyordu. Gelen zat sonra:

- Bana İslam'dan haber ver, dedi. Allah Rasulü (s.a.s.):

- İslam, Allah'tan başka ilah bulunmadığına ve Muhammed'in O'nun peygamberi olduğuna inanman, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, ramazan orucunu tutman ve gücün yetiyorsa Allah'ın evini ziyaret edip hac yapmandır, diye cevap verdi. O kişi:

- Doğru söyledin, dedi.

- Bana ihsanı anlatır mısın? diye sordu. Allah Rasulü (s.a.s.):

- İhsan, Allah'ı görüyor gibi O'na kulluk etmendir. Sen O'nu görmüyorsan da O seni görmektedir, buyurdu. Gelen zat:

- Allah Rasulü (s.a.s.), bana kıyametin ne zaman kopacağını haber verir misin? dedi.

Bu konuda soru sorulan kişi sorandan daha bilgili değildir, buyurdu. Gelen zat:

- O hâlde belirtilerinden haber ver, dedi. Allah Rasulü (s.a.s.), kıyametin bazı alametlerinden haber verdikten sonra o kişi kalktı, cemaatin içine girdi ve bir anda gözden kayboldu. Bir müddet sonra Allah Rasulü (s.a.s.) bana dönerek:

- Ömer, soru soranın kim olduğunu biliyor musun? diye sordu. Ben:

- Allah ve Rasulü daha iyi bilir, dedim. O zaman buyurdu ki:

- O Cebrail idi. Size dininizi öğretmeye gelmişti. (Buharı, İman, 1.)

Bu olay şüphesiz inanç ve ibadetlere bir de zevkiselim noktasından bakmayı gerektiriyor. Zira metin, oluş şekli ve içeriği bakımından mühim konuları ihtiva ederken bu diyalog da sahabenin gözü önünde cereyan ediyordu. Çünkü zevkiselim bireyden topluma uzanan ilahi bir lütuftur.

Devamı 16. sayfada

MUTLU BİR YUVA İÇİN

Prof. Dr. İbrahim
H. KARSLI

Hayattaki başarı aile mudulu- ğundan geçer. Mutlu bir aile, parlak bir gelecek demektir. Ailede mutluluk, işte verimliliği, sosyal hayatta başarıyı doğrudan etkiler. Aile hayatında sorunlarla boğuşan bir kimse, âdeta kanadı kırık bir kuş gibidir. Artık o, uçup havalanamaz. Yahut ayağı yaralı bir ceylan gibidir. Artık o, hayatın acımasızlıklarından kaçıp kurtulamaz.

Ailede sevgi çiçeklerinin filizlenebilmesi için, dikkat edilmesi gereken hususlardan bazıları şunlardır:

Olumsuz kadın algısı, ailede sevgi ve saygıyı yok eden en önemli problemdir. Ne yazık ki, kültürümüzde yer yer buna rastlanır. Kadın, 'anlayışı kıt' kimse olarak değerlendirilir. Yine 'Elinin hamuruyla erkeğin işine karışma' denilir. Bu tür anlayışların, kadının aşağılanmasına sebep olduğu muhakkaktır. Bu durama bir de erkeğin agresif yapısı ilave edilince, kadına şiddet normal bir durummuş gibi görülmeye başlanır.

Bu tür yaklaşımlar, Müslümanca bir hayattan ne kadar da uzaktır. Hanıma karşı sevgi ve saygıyı 'ahlaklı insan' olmanın merkezine yerleştiren şu nebevi çağrıdan ne kadar ıraktır: "Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en güzel davrananınızdır." (Tirmizi, Menâkıb, 63.)

Ahlak bakımından değişime açık olmamak da, aile huzurunun önündeki engellerden biridir. Müslüman bir kimsenin yanlışta inat etmesi anlaşılır bir durum değildir. Ne var ki insan, kendisini unutmakta ve başkalarının değişmesinde ısrar etmektedir. Oysa önce kendimizden başlamamız gerekmez mi? Nitekim Rabbimiz şunu hatırlatmaktadır bizlere: "Ey müminler! Sizler kendinizi düzeltmeye bakın." (Maide, 104)

Demek ki; eşlerden her biri, "iyi insan" olma çabasını kendisinden başlatmalıdır. Mükemmellik idealini öncelikle kendi ahlak ve davranışlarında gerçekleştirmeye çalışmalıdır. Aksi takdirde ailede huzursuzlukların ardı arkası kesilmeyecektir.

Ailedeki uyumsuzlukların temeli irdelendiğinde, burada bencilliğin olduğu görülür. Bu, aslında bütün ahlaki hasletleri yok eden ve insanı itibarsızlaştıran bir hastalıktır. Sevgi ve saygı ortamını zehirlemektedir. Nitekim eşler arası geçimsizlikten bahsedilen bir ayette bu konuya şöyle dikkat çekilir. "Nefisler menfaatlerine düşkün yaratılmıştır. Eğer siz iyilik edip haksızlıktan sakınacak olursanız, hiç şüphesiz Allah sizin yaptıklarınızdan haberdardır." (Nisa, 4/128.)

Mutlu bir aile için eşlerin hayat felsefeleri önemlidir. Eğer bir kimse, ebedî saadeti esas alıyorsa, kendi arzularından vazgeçebilir. Zorluklara katlanabilir, hatta başkalarını kendisine tercih edebilir. Ancak dünya merkezli bir hayat algısı varsa, işte bu durumda bencilleşir.

Devamı 16. sayfada

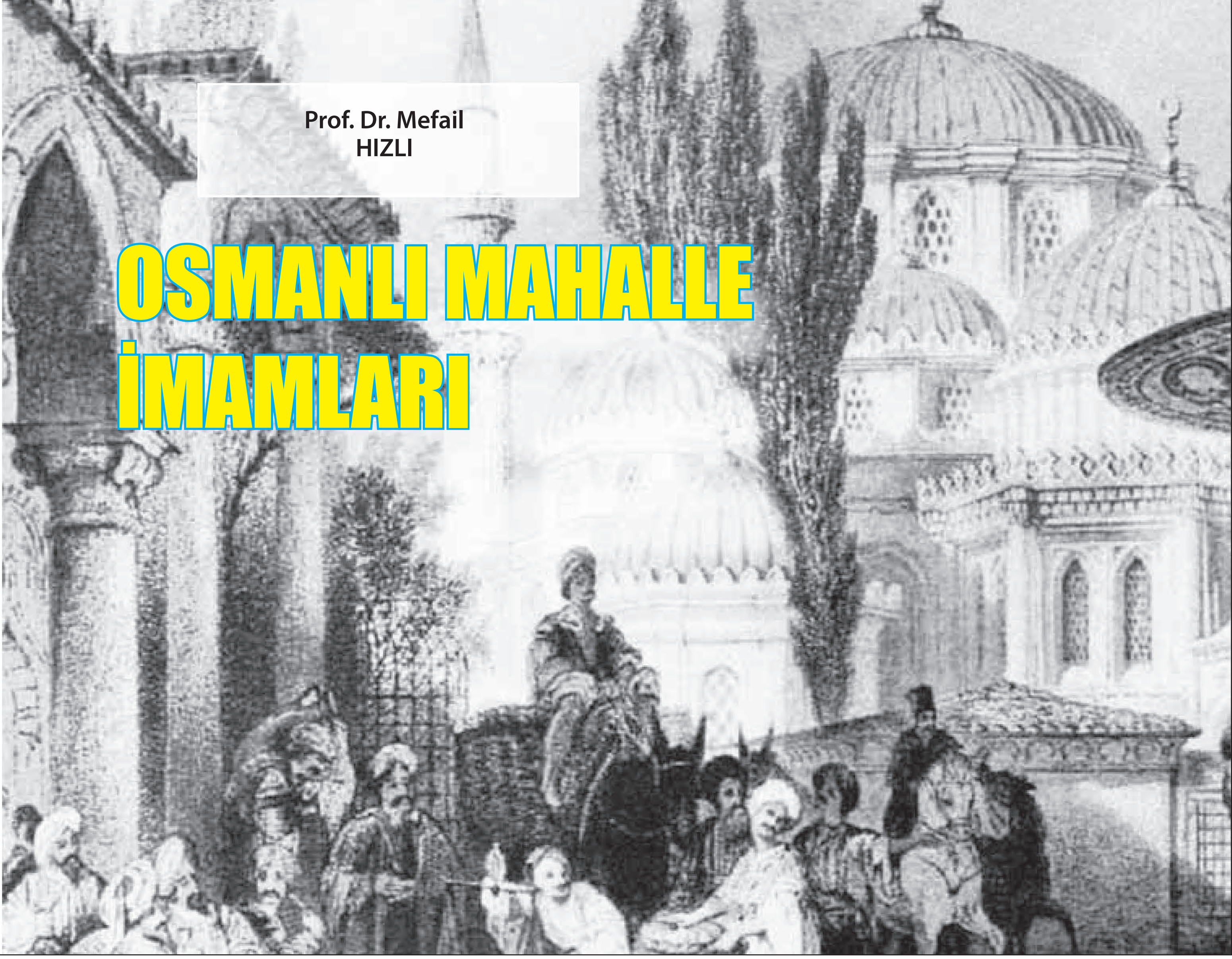

Prof. Dr. Mefail
HIZLI

OSMANLI MAHALLE İMAMLARI

Günümüzde daha çok "din görevlisi" adıyla nitelenen imam-hatipler, İslam dininin Hz. Peygamber'in (s.a.s.) tebliğiyle başlayan ve yüzyıllara uzanan süreçte her dönemde toplumun birtakım ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli sorumluluklar üstlenmişlerdir. Sevgili Peygamberimizin "İmam" sıfatıyla da anılması, şüphesiz bu görevin itibarını artıran en can alıcı hususlardan biri olmuştur. Dolayısıyla, böyle eşsiz bir Peygamberin yerine getirdiği görevin taşıyıcısı olmak tarih boyunca hep önemsenmiş ve söz konusu görevin manevi sorumluluğu üzerinde durulmuştur.

İmamlar ve temel görev alanları olan camiler, İslam tarihinin en etkin ve çok fonksiyonel kurumlan olarak karşımıza çıkmaktadır. Medeniyetimizin temellerini oluşturan dinî ve sosyal kurumların başında gelen camiler, sadece ibadetlerin yerine getirildiği mekânlar olmayıp toplumun sorunlarının çözüldüğü ve zaman zaman bazı kararların alındığı yerler hâline gelmiştir.

Öncelikle şunu söylememiz gerekir ki, İslam tarihi boyunca olduğu gibi Osmanlı döneminde camiler mahalle, köy, kasaba ve şehirlerin merkezinde konumlanmışlardır. Tanzimat dönemine gelinceye kadar Osmanlı şehir yapılanmasında mahalle ve köylerdeki imamlar, dinî görevleri dışında hem devleti temsil etmiş hem de mahallenin önde gelen yetkilisi ve sorumlusu kabul edilmiştir.

Padişah beratı ile h'zrret üstlenen imamlar, görevleri süresince raiyyet rüsumu ve avarız vergilerinden büyük ölçüde muaf tutulmuşlardır. İmamlar, hizmet verdikleri mescit ve camilerin vakıflarından maaş alıyorlardı. Genelde vakıf mütevellisinin önerisiyle gerçekleşen imam tayinlerinde, daha çok, yeterli dinî bilgilerle donanmış olma ve iyi ahlâk sahibi olma gibi kriterler aranmaktaydı.

Osmanlı yerel yönetim sisteminin en küçük birimi olan mahallede, kaç kişilik nüfus olduğu mutlaka bilinirdi. Mahalleli müteselsilen (zincirleme) birbirine kefil idi. Bu, hem asayiş ve huzuru sağlayan, hem de vergi tahsilini kolaylaştıran idari bir düzenlemeydi. Bu itibarla imamın sorumluluğu, dolayı-

sıyla da idari görevleri bir hayli fazlaydı. İmamlar, aşağıda bir kısmı belirtilecek hususlar sebebiyle, mahalle halkı ile merkezi yönetim arasında bir köprü oluşturuyorlardı.

Osmanlılarda imamın görevi sadece namaz kıldırmak ve hutbe okumak değildi. Mahalleyi ilgilendiren her türlü belediye hizmetine öncülük eder, mahallenin huzur ve asayişini denetler, sosyal ve kültürel pek çok faaliyetin içinde bulunurdu.

Mahallenin suyu, okulun tamiri, çeşmesi, cami ve mescitlerin bakımı ve onarımı, aydınlatma mumunun temini, sokakların temizlik ve bakımı imamın sorumlu olduğu yerel hizmetlerden bazılarıydı. Mahallelerdeki dar yolların halka verdiği rahatsızlığı mahkemeye bildiren imamlar, tedbir alınmasını kadıdan talep ediyorlardı. Mahalle mescidine gelen suyun kesilmesi sebebiyle sıkıntı çeken cemaatin su ihtiyacı, imamların girişimleriyle çözüme kavuşuyor, mahalleye ulaşan bozuk suyollarının tamiratı gerçekleşiyordu.

İmamlar, nüfus kayıtları, doğum, ölüm ve boşanma gibi işlemleri de yerine getirirdi. Bugün belediyelerce icra edilen nikâh akitleri şehirde kadı veya naibi; mahalle ve köylerde ise yöneticilerden alınan "izinname" sonrasında imamlar tarafından kıyılıyor ve akdedilen nikâhlar bir deftere kaydediliyordu.

Osmanlı adli sisteminde mahkemeyi takip ederek muhakemenin usulüne uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetleyen heyetin (şuhûdu'l-hâl) arasında bir ya da daha çok imama her zaman rastlanmaktaydı.

Ticari işlemlerde (alışveriş, boşanma, borç ikrarı vs.), hep şahit sıfatıyla karşımıza çıkan imamlar, mahalle halkının vekâlet, vesayet ve kefalet gibi sorumluluk isteyen problemlerinde de yardımcı olmaktaydı.

Toplumun "en güvenilir" kişileri olma özelliğini kazanan imamlar, kendilerine teslim edilen kimsesiz kadın veya cariyelerle ilgileniyor, ayrıca kadınlar için müstakil cezaevlerinin olmadığı dönemlerde kadın mahkûmları bir eve yerleştirerek gözetimlerini üstleniyorlardı.

İmamlar toplumda mazlum ve mağdur olanlara destek oluyor, fakir ve yetimlerin geride kalan mallarını koruyup değerlendiriyorlardı. Pazarcıların fazla fiyatla mal sattıklarını kadıya şikâyet ederek halkın ve özellikle fakirlerin ezilmesine fırsat vermiyor ve zulmedenlerin cezalandırılmasını isteyebiliyordu.

Öte yandan, Osmanlı mahallelerinde bir tür yardımlaşma sandığı olarak bilinen ve geliri, mahallede bulunan varlıklı kimselerin bağışları veya mahallelilerin kendi aralarında topladığı yardımlardan oluşap avarız vakıflarının paralarını toplamak, yine mahalle imamının görevleri arasında sayılıyordu.

Vakıf mütevellilik görevi, genellikle imamlar tarafından yerine getiriliyordu. Toplumun kendilerine duydukları güven, vakfı idare edebilecek yeterlilikle birleşince bu çok önemli ve prestijli görev için imamların tercihine özen gösteriliyordu.

Eğitim faaliyetleri kapsamında mekteplerde muallimlik görevi verilen imamlar, bu arada mahalledeki eğitim faaliyetlerinin düzenini de denetliyorlardı, imamların en iyi hizmet mekânlarından biri de kütüphanelerdi.

İmamlar mahallelerindeki yaşlı, hasta ve fakirlerle yakından ilgilenir, mahalle sakinlerine bu konuda sürekli öncülük ederdi. Batıda ve ülkemizde uygulama alanı bulan ombudsmanlık görevini andıran uygulamalar içindeki imamlar, mahalleli arasında çıkan bazı sorunların mahkemeye gitmeden çözümünü sağlardı.

Resmî makamların ahali hakkında ihtiyaç duydukça yaptıkları güvenlik soruşturmalarında bilgisine öncelikle başvurulan mahalle imamları, Osmanlı toplumunda dinî vecibelerin eksiksiz uygulanması ve kontrol edilmesi uygulamasında muhtesiplerin en önemli yardımcıları idi. imamlar, böylesi durumlarda muhatabını önce dikkatli bir dille uyarıyor, sonuç alınamaması durumunda ilgililere haber vermek zorunda kalıyorlardı.

Devamı 16. sayfada

1. Latin Amerika Müslüman Dinî Liderler Zirvesi İstanbul'da gerçekleştirildi

Latin Amerikalı Müslüman liderler, Diyanet İşleri Başkanlığının ev sahipliğinde İstanbul'da bir araya geldi. Diyanet İşleri Başkanlığının, Türkiye'nin din eğitimi ve hizmetlerindeki tecrübe ve birikimlerini, Latin Amerika ülkelerinde yaşayan Müslümanlarla paylaşmak için düzenlediği, 1. Latin Amerika Ülkeleri Müslüman Dinî Liderler Toplantısına, 40 Latin Amerika ülkesinden 75 Müslüman âlim katıldı.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak yaklaşık 150 yıl aradan sonra Latin Amerika Müslüman Liderler Toplantısını, İslamın tarihî başkenti İstanbul'da gerçekleştirdiklerini kaydedenDiyanet İşleri Başkanı Prof. Mehmet Görmez, "Bugün burada tarihte ihmal ettiğimiz kardeşliğimizi yeniden inşa etmek, kendilerinden on yıllarca haberdar olamadığımız kardeşlerimizle marifet alışverişinde bulunmak için toplanmış bulunmaktayız." dedi. Bu etkinliğin herhangi bir düşünceyi, ideolojiyi empoze etme, İslam dünyasında yaşanmakta olan sorunları başka coğrafyalara taşıma toplantısı olmadığını vurgulayan Başkan Görmez, bunun uzunca bir fetret devrinden sonra yeniden işbirliği imkânlarını konuşma, dinî, tarihî, kültürel ilişkileri yeniden kurma ve geliştirme, din eğitimi, din hizmetleri, dinî yayınlar alanındaki ihtiyaçları tespit, iyilik ve hayırda yarışma, tecrübeleri, birikimleri paylaşma toplantısı olduğunu söyledi,

Latin Amerika Kıtasında yaşayan Müslümanlara karşı görevlerimizi yerine getiremedik

İslam dünyası olarak tarih boyunca. Latin Amerika kıtasında yaşayan Müslüman kardeşlerine karşı mahcubiyetleri olduğunu belirten Başkan Görmez, bunlardan ilkinin, İslam medeniyetine katkıları sayılamayacak kadar çok olan Endülüs'te yaşarken Engizisyon mahkemelerinin; toprağından, yerinden, yurdundan ettiği Müslümanların akıbetinin sorulmaması, araştırılmaması ve o Müslümanlara Ensar olunmaması olduğunu söyledi.

Mahcubiyetlerinin İkincisinin, Batının sömürgeleştirme ve köleleştirme politikaları neticesinde, Afrika kıtasından toplanarak bu kıtaya getirilen Müslüman kölelere sahip çıkamamaları ve onları kendi hâllerine terk etmeleri olduğunu; üçüncü mahcubiyetin ise Osmanlı coğrafyasından bu kıtaya göç eden, 'Al-Turko' adını taşıyan ve ciddi asimilasyon politikalarına maruz kalan Müslüman topluluklardan, İslam dünyasının büyük merkezlerinin haberdar olmaması ve 'Al-Turko'ların kendi kimliklerini nasıl inşa ettiklerini, kültürlerini hangi şartlarda muhafaza ettiklerini bilmememiz, onlara sahip çıkamamamız olduğunu söyledi. İnsanlığın mahcubiyetine ortak olduklarını ifade eden Başkan Görmez konuşmasına şöyle devam etti: "Vatanları ellerinden alınan, yerlerinden yurtlarından edilen Filistinli kardeşlerimiz, farklı ülkelere, Ürdün, Lübnan, Suriye, Avrupa ve Latin Amerika'ya göç ettiler. Biz sadece bu göçlerden haberdar olduk. Bu insanların dertlerinden, acılarından ne yazık ki haberdar olamadık. Yıllar boyu onların yaralarına merhem olamadık. İnsanlık, bugün de içimizi acıtmaya devam eden bu soruna hep duyarsız kaldı. Dördüncü mahcubiyetimiz de budur. Beşinci mahcubiyetimiz ise bu topraklarda, sonradan İslam'la karşılaşan insanlara yeterince yardımcı olamamamızdır." 1865 yılında Bursa ve İzmir adlarını

taşıyan ve İstanbul'dan Basra Körfezine doğru yola çıkan, ancak okyanusta yakalandığı fırtına nedeniyle yollarını yitirip Brezilya sahillerine ulaşan iki Osmanlı savaş gemisinde yer alan Bahriye İmamı Abdurrahman Efendi'nin hikâyesini anlatan Başkan Görmez, limandaki halkın ve buradaki siyahilerin büyük ilgisini çeken Abdurrahman Efendinin 6 yıl kaldığı bölgede, yıllarca süren kapsamlı bir irşad ve tecdit çalışması yürüttüğünü, orada bulunan ve daha önce yanlış bilgilerle donatılan Müslümanlara, Abdurrahman Efendi'nin İslamiyet'i doğru bir şekilde anlattığını; yazdığı seyahatnamenin, Brezilya Müslüman toplumunun tarihsel serüveninin bir dönemine ışık tuttuğunu söyledi.

Bugüne kadar Latin Amerika Müslümanlarından habersiz oluşlarının bir mazeret olmaması gerektiğini dile getiren Başkan Görmez konuşmasına şöyle devam etti: "Onların bize ihtiyacından ziyade, bizim onlara ihtiyacımız vardır. Çünkü unutulmuş bu toplulukları biz tanıdıkça, bizi gafletten, duyarsızlıktan ve ilgisizlikten kurtaracaklardır. Bu evrensel İslam kardeşliğini tesis etmemiz için bize bir imkân verecektir. Elbette bu Müslüman varlığını o kıtada unutuyor olmak, bizim ne kadar son yüzyıllarda kendi sorunlarımız ve bölgemizin sorunlarıyla uğraştığımızı göstermektedir. İslam dünyası yüzyılımızda gerçekten büyük travmalar yaşadı ve hâlâ yaşamaya devam etmektedir. Yaşamakta olduğumuz son hadiseler, bizim Latin Amerika ülkelerindeki Müslümanlar karşısında mahcubiyet duymamızı sağlamaktadır. Yaşanan bu hadiseler, Batı'da yani Amerika ve Avrupa'da büyük bir İslamofobi'yi oluşturduğu hâlde, Latin Amerika'da İslamofobi'nin olmaması dikkat çekicidir. Bizler, Batı derken hiçbir zaman Latin Amerika ülkelerini kastetmeyiz. Batı kavramı, coğrafi bir tanımlama olmaktan ziyade, bir duruş ve tutumu içerir. Bu duruşun tarihsel kökenleri vardır. Batı sömürgeciliği, vahşi kapitalizmi ve kendisi gibi olmayanlara bir yaşam dayatmayı simgeler hâle gelmiştir."

Başkan Görmez, coğrafi olarak Amerika ile aynı kıtada olsa da Latin Amerika ülkelerinin, kendilerinin zihninde hep doğunun ve mazlum milletlerin bir parçası olarak görüldüğünü anlatarak tarihsel süreçte ve bugün, o ülkelerden İslam coğrafyasına bir tehdit gelmediği gibi o ülkelerin Müslümanlarının güvenlik içinde hayatlarını sürdürdüğünü söyledi. Görmez, buralarda Müslümanların korkulacak aktör olmadığını kaydederek, «Demek ki başkasının petrolünde ve doğal kaynaklarında gözü olmayan ülkelerde, ne İslamofobi ne de Müslümanların ötekileştirilerek toplum dışına itildiği görülmektedir." diye konuştu.

"Şu andan itibaren birbirimizi yeniden bulduk. Bunun sebebi ister bir fırtına olsun, ister bir gayret. Sonuçta buradayız. Atlas Okyanusunu ardımızda bıraktık. Atlas Okyanusu kadar engin bir tarih var ardımızda. Gelin birbirimizi dinleyelim. Çünkü biz buraya kendimizi ve çalışmalarımızı anlatmak için gelmedik. Biz buraya Müslüman kardeşlerimizi tanımak ve dinlemek için geldik. Latin Amerika tarihi ve ürettiği kültürüyle daima haksızlığa ve zulme karşı durmaktan yana olmuştur. Bu yönüyle İslamiyet'e fazlasıyla yakındır. Çoğulculuk ve özgürlük talepleriyle beşeri bir veri ve kaynak olarak değil, insan olarak gören yaklaşımıyla İslamiyet›e yakındır. Ve bunlardan ötürü bugün Latin Amerika'da yalnızca muhacir değil, aynı zamanda, yerli Müslümanlardan da bahsede bilmekteyiz. Bu ortak bakış açısı bize umut veriyor. Öyleyse önümüze bakalım-, insanlığın ve bizim ortak sorunlarımıza çare arayalım."

"Kilometrelerce uzaklarda yaşayan Müslümanlar olarak, İslam dünyasının liderliğini yapan Türklere ve Türkiye'ye teşekkür ediyoruz. Bu liderlik geleceğin inşasında önemlidir."

Amerika'da yaşayan Müslüman sayısı hakkında da bilgi veren Awad, "ABD'de Müslüman sayısı 8 milyon. İslam, ABD'de en hızlı yayılan din. Amerikan toplumunun yüzde 27'si İslamiyet'e olumlu bakıyor. İslamiyet algısını toplum nezdinde değiştirmek bizim için en zor şeylerden birisi. ABD'deki cami sayısında yüzde 74'lük bir artış sağlandı. Din ile devlet arasındaki ayrım, Müslümanların kendi camilerini yapmalarını sağladı. Ancak biz artık farklı kurumlar da kurmalıyız." şeklinde konuştu.

Brezilya Müslüman Âlimler Birliği Başkanı Khaled Rezk El Sayed Takkyuddin, toplantının İstanbul'da yapılmasının çok önemli olduğunu belirterek Osmanlı hilafetinin, Brezilya'daki Müslümanlara katkılarının büyük olduğunu söyledi. Amerikalı Müslümanların İslam'ı sevdiğini ve dünyadaki di-

ğer Müslümanlarla aralarında derin muhabbet olduğunu ifade eden Takkyuddin, konferansın bu bağları artırması temennisinde bulundu.

Kuzey Amerika İslam Camiası (ICNA) Başkanı Naem Muhammed Baig de dünyadaki Müslümanları birbirine bağlayan en önemli şeyin Kur'an-ı Kerim olduğunu belirterek.

Meksika ve diğer Güney Amerika ülkelerinde İslamiyet'i anlatmaya çalıştıklarını söyledi. Amerika'da İslamafobia denen sorunla karşı karşıya olduklarını dile getiren Baig, "İslam'ı yanlış temsil edenler var. İslam'ı hakiki Müslümanların anlatması gerekir. Amerika'da 220 İslam Merkezi, 100'den fazla İslam okulu var. Ama bunlar yeterli değil." dedi.

Zirvenin kapanış programına Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da katıldı

1. Latin Amerika Ülkeleri Müslüman Dinî Liderler Zirvesi kapanış programına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da katılarak bir konuşma yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı konuşmada, zirve dolayısıyla 40 ülkeden 70 temsilcinin İstanbul'a geldiğini kaydederek «Buraya gelen kardeşlerimiz birbirlerini daha iyi tanıdılar, birbirlerini dinlediler, İslam dünyasında ve Latin Amerika'daki sorunlarımızı tespit ettiler. 5 gün boyunca birbirleriyle muhabbet ettiler. Malum, "Muhabbetten Muhammed oldu hâsıl, Muhammedsiz muhabbetten ne hâsıl." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirvenin İstanbul'da gerçekleşmesini çok önemsediklerini vurgulayarak zirvenin, Türkiye ile Latin Amerika ülkeleri arasında dostluğa ve dayanışmaya vesile olmasını ve Müslümanlarla var olan gönül köprüsünün daha da sağlamlaşmasını temenni etti. Türkiye olarak Latin Amerika ülkelerine 2015 yılı içinde daha fazla ağırlık vereceklerini vurgulayan Erdoğan, «Küba›dan değerli kardeşim bizleri Küba›ya davet etti. Nasip olursa 2015'in başlarında geniş bir heyetle inşallah Küba'ya bir ziyaret gerçekleştireceğiz.

Kolomb daha Amerika kıtasını keşfetmeden İslam dini kıtada inkişaf etmişti

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Latin Amerika'nın İslam'la tanışmasının 12. yüzyıla kadar dayandığını, Amerika kıtasının 1492'de Kolomb tarafından keşfedildiğinin iddia edildiğini, oysa Kolomb'tan 314 sene önce 1178'de Müslüman denizcilerin Amerika kıtasına ulaştıklarını belirterek konuşmasına şöyle devam etti: "Kristof Kolomb un hatıralarında, Küba kıyılarında dağın tepesinde bir caminin varlığından bahsedilmektedir. Kübalı kardeşimle bunu konuşuruz. O dağın tepesine bir cami bugün de yakışır. Yeter ki böyle bir şeye müsaade etsinler. Kolomb daha Amerika kıtasını keşfetmeden, İslam dini kıtada inkişaf etmiş, yayılmıştı."

İşte bu şehir, İstanbul, özellikle de Latin Amerika ülkeleri nezdinde anlatma. Hakka çağırma yani tebliğ vazifesini hakkıyla yerine getirmiş bir şehirdir.

Bu şehrin böyle bir özelliği var. Büyük bir iftiharla ifade etmeliyim ki İstanbul'un başkent olduğu Osmanlı Devleti, dünyanın birçok ülkesine olduğu gibi Latin Amerika ülkelerine de ulaşmış, oralarda da hakkı savunmuş, oralarda da tebliğ vazifesini yerine getirmiştir." dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 1866'da iki Osmanlı gemisinin Ümit Burnundan geçerek Basra'ya ulaşmak üzere İstanbul'dan ayrıldığını, okyanusa açıldığını ancak yollarını kaybederek Brezilya'nın Rio sahiline vardığını anlatarak şöyle dedi: "Gemide bulunan ve âlim bir zat olan Abdurrahman Efendi, Brezilya'da kaldı ve yıllar boyunca Brezilya başta olmak üzere Latin Amerika ülkelerini dolaşmak suretiyle İslam'ı anlattı; insanlara tebliğ vazifesinde bulundu. Yine 19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı Cihan Devleti artık dağılırken, çok sayıda Müslüman, Latin Amerika'ya göç etti. Bu göçmenler, Osmanlı pasaportuna sahip oldukları için de 'Al Turco' olarak tanındılar ve bugün hâlen de bu sıfatla tanınıyorlar. Bunu Arjantin'de, Meksika'da görürsünüz. Gittiğimizde oralarda gördük. Hatta gayet güzel, büyük dikili çeşmelerimiz var oralarda. Yaklaşık 100 yıl önce Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı sırasında, başta Arjantin olmak üzere Latin Amerika Müslümanları aralarında yardım toplamış, bunu Kızılay aracılığıyla Türkiye'ye ulaştırmışlar."

Bizim tarihimizde sömürgeleştirme süreci göremezsiniz Osmanlı Devleti ve diğer İslam ülkelerinin Latin Amerika ülkelerindeki tebliğ faaliyetlerini, siyasi arzuların vasıtası olarak kullanmadığını dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İslam dini asla ve asla sömürmenin, sömürgeleştirmenin, köleleştirmenin bir aracı olmadı. Başkaları daha iyi

sömürmek için daha kolay boyun eğdirmek için dinlerini bir araç olarak kullanırken; Müslümanlar ve İslam devletleri sadece tebliğin, gönülleri fethetmenin, Allah'ın ismini yüceltmenin peşinde oldular. Müslümanlar, İslam'ı daha çok gönülle buluşturmanın ve tanıştırmanın mücadelesini verdiler. Afrikalılar'a atfedilen, 'Misyonerler geldiklerinde toprağımız var, onlârın da ellerinde İncil. Şimdi bizim elimizde Incil var, toprak ise onların elinde. Afrika ve Latin Amerika bunları yaşadı. Ancak bizim tarihimizde Allah'a hamdolsun, böyle bir sömürgeleştirme süreci göremezsiniz. Dinin, sömürgeleştirmenin bir aracı olarak kullanıldığına asla şahit olamazsınız. Selçuklu, Emevi, Abbasi devletleri. Memlûk Devleti, Endülüs Devleti, Osmanlı Devleti ve daha niceleri insanları, İslam'a davet etmiş ama zorla Müslümanlaştırmanın asla taraftarı olmamış, diğer inançları da her zaman hoşgörü ve teminatı altında tutmuşlardır." dedi.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez de kapanışta yaptığı konuşmada, her şeyin Haiti'de Müslümanlar tarafından kurulan Hz. Bilal Habeşi Hazretleri›nin ismini taşıyan müessesenin başında olan İmam Hanif'in, Diyanet İşleri Başkanlığına gönderdiği mektupla başladığını belirterek "İmam Hanif yazdığı mektupta şöyle demişti: 'Biz ataları köleleştirilerek Afrika'dan buralara taşınan Müslüman annelerin ve babaların çocuklarıyız. Ecdadımız, Afrika'dan buralara köle olarak taşındı. Yıllarca, anneler-babalar, çocuklarını uyuturken, "Oğlum korkma, bir gün İstanbul'dan Müslümanlar gelecek ve bu köleliğe son verecek." diye anlatmıştı. Ancak çok bekledik siz gelmediniz. Şimdi, atalarımızın dinini yeniden keşfettik. Müslüman olduk. Müslümanlığımızı yaşamaya başladık. Ne camimiz var, ne mescidimiz. Ne kitabımız var, ne çocuklara öğretecek insanımız. Son kez size yazıyorum. Lütfen bir heyet gönderin." çağrısında bulundu. Bu mektup üzerine

Başkanlık olarak bir hafta içinde bir heyet oluşturarak Haiti'ye gönderdiklerini belirten Görmez, "Allah'a hamdolsun önce gruplar hâlinde Haiti'den kardeşlerimiz Türkiye'ye geldiler. Türkiye'de dinî eğitim aldılar. Sonra camiler inşa edildi. Şimdi İmam Hanif'in oğlu. İlahiyat Fakültesinde okuyor.

İkinci mektubun Küba'dan İmam Yahya Pedro›dan geldiğini vurgulayan Başkan Görmez, "İmam Yahya Pedro'nun mektubunda, "Biz Küba'da 450-500 Müslüman olarak yaşıyoruz. Ancak bizim içimizde sonraki nesillere İslam'ı taşıyacak kimse mevcut değil. Lütfen içimizden bazı insanları Türkiye'ye götürüp orada dinî eğitim verin. Geri dönerek bize dinimizi anlatsın." talebinde bulunduğunu kaydetti. Bunun üzerine çalışma başlattıklarını vurgulayan Görmez, "İmam Yahya Pedro bize 10 kişi gönderdi. Onlar, Konya'da Hz. Mevlâna'nın yanı başında İhtisas Eğitim Merkezimizde İslam dinini öğrendiler. Gidecekleri zaman ziyaretime geldiler ve son kez bir şey istediler ve çok duygulandım: 'İçimizden sadece bir kişiyi umreye götürün. O, Kâbetullah'ı görsün, Mescid-i Nebeviyi görsün. Küba'ya döndüğümüzde. Kâbe'yi, Medine'yi gören bir insanı, biz de görmüş olalım.' dediler. Biz bu 10 kişiyi umreye gönderdik. İşte bu toplantı, bu iki dostumuzun bizleri haberdar ederek, bizim unuttuklarımızı bizlere hatırlatarak başlattıkları bir toplantı oldu" dedi. Toplantının çok büyük bir yükü omuzlarına yüklediğini belirten Başkan Görmez, "40 ülkede yaşayan Müslüman kardeşlerimize karşı, din hizmetleri alanında daha fazla şeyler yapmamızı zorunlu hâle getirdi." dedi. Görmez, İstanbul'da İspanyolca eğitim veren bir imam-hatip lisesi açılmasının da artık zorunlu hâle geldiğini belirterek "İspanyolca eserler yayınlayarak bu kardeşlerimize ulaştırmayı kararlaştırmış bulunuyoruz." dedi.

Haiti'den İmam Hanif ise kapanışta yaptığı konuşmada, geçmişte dedelerinin kölelikten kurtulmak için hep Osmanlı'yı beklediğini anlatarak şu anda da İslam dinini öğrenmek için Türkleri beklediklerini söyledi, Eşinin 6 ay Türkiye'de kalarak Kuranı öğrendiğini vurgulayan Hanif, "Türk hükümetine şükranlarımızı sunuyoruz. Diyanet İşleri Başkanımıza teşekkür ediyoruz. Türkiye Diyanet Vakfı, Haiti'de bizlerin yanında. Allah, Türk halkını korusun." dedi.

Küba'dan İmam Yahya Pedro ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Diyanet İşleri Başkanı Görmez'i, Küba'ya davet ederek "Türk kardeşlerimiz Kübayı ve bizleri görsün istiyorum.

Küba'nın Türklere ihtiyacı var. Ekonomi ve sosyal alanlarda ihtiyacı var." dedi. Küba'da cami ve mescide ihtiyaçlarının olduğunu söyleyen Pedro, zirveyi düzenleyerek Latin Amerikalı Müslümanları bir araya getiren Diyanet İşleri Başkanlığına teşekkür etti.

ÇANAKKALE - Kahramanlık ve Ebedi Dostluk Anısına

Dünyada arkeolojik mirasın önemli mekânlarından olan Troya, Neandria, Âlexandria-Troas, Asos, Dardanos ve Lampsakos Çanakkale sınırları içinde bulunmaktadır. Çanakkale'yi M.Ö. 5. yüzyılda Pers'ler, sonrasında ise Spartalılar ve M.Ö.334'te Makedonya Kralı Büyük İskender ele geçirmiştir. Bölgede bilahare Roma, Hun ve Bizans imparatorlukları hüküm sürmüştür. Osmanlı topraklarına katılmasını müteakip, Çanakkale şehrini 15. yüzyılda kuran ve geliştiren Osmanlı Padişahı Fatih Sultan Mehmet'tir.

Zenginlik ve değerleriyle Çanakkale, dünya tarihinin ünlü şehirlerinden biridir. Kaz dağlarının doğal güzellikleri, Troya arkeolojik alanları, filozof Aristoteles'in yaşadığı Assos liman kenti, Türk denizci ve kartografı Piri Reis'in doğduğu Gelibolu yarımadası, savaşların anısına yapılan park ve anıtları, büyüleyici adaları, seramik sanatı, mavi bayraklı temiz sahil ve plajları, halı ve kilim dokumacılığı, ılıman iklimi, yöresel lezzetleri, eşsiz boğaz manzarası ile Çanakkale, dünya çapında ilgi çeken bir kültür ve turizm merkezidir.

Çanakkale, bulunduğu coğrafi konum itibariyle tarihin ilk çağlarından bu yana birçok savaşa sahne olmuştur. Bunlardan en çok bilinenleri, birçok tarih kitabına, edebi esere ve filme konu olmuş efsanevi Troya Savaşı ve Birinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan destansı Çanakkale Kara ve Deniz Savaşlarıdır.

20. yüzyılın son "centilmenlik savaşları" olarak tanınan Çanakkale Kara Savaşları, savaş ahlâkı ve kuralları açısından, özellikle bu tarihten sonra yaşanan pek çok savaştan farklıdır. 100. yıldönümünü anmakta olduğumuz bu savaşta Osmanlı askerleri, insani yaklaşımlarıyla örnek ve asil bir davranış sergilemiş; savaşın merhamet boyutunu ve düşmanlığın nasıl dostluğa dönüştüğünü bütün dünyaya göstermiştir. Çanakkale'de savaşan kahraman askerlerimiz, ebedi dostlukların oluşmasında büyük paya sahiplerdir. Savaşın bu yönü, aşağıdaki örnekte olduğu gibi birçok yabancı askerin mektup ve anılarına yansımıştır: "...Türkler çok dürüst savaşçılar. Kahramanlık ve cesaretleri tartışılmaz... Geçen gün, yanlışlıkla atılan bir şarapnel ile Kızılhaç katırlarından birisini öldürdüler. Anında özür dilediler. Daha önce de yaralılarımızla ilgilendiler. Onları, kıyıya bırakıp bize haber verdiler..."*

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, uzak diyarlardan çocuklarını savaşa gönderen Anzak annelerine seslenirken, "Evlatlarınız bizim bağrımızdadır" sözüyle Çanakkale'de yaşanan insanlık öyküsünü ve barış özlemini dünyaya duyurmuştur.

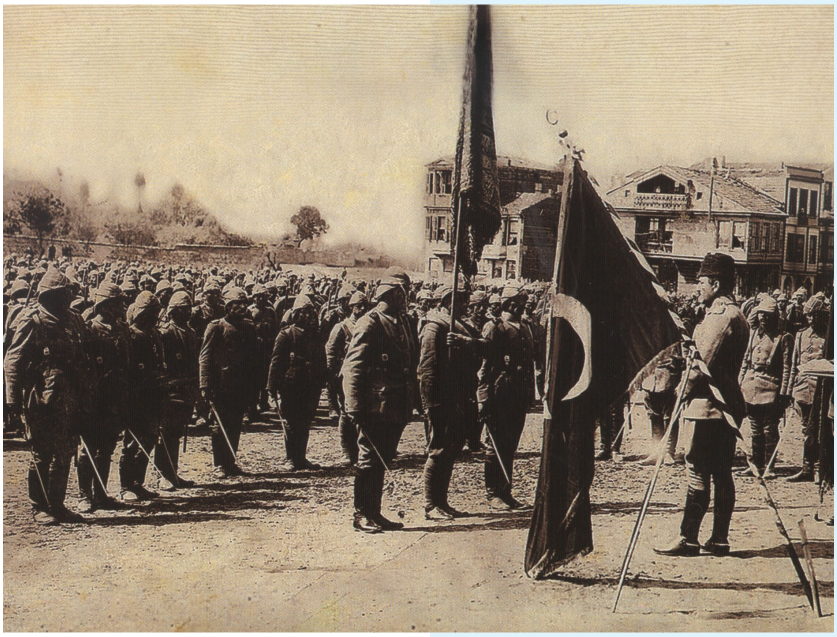

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde - gösterdiği vahşetle, bu: bir Avrupalı'
Dedirir - Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Ostralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyle, sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyyet denilen kahbe, hakikat, yüzsüz.
Sonra mel'undaki tahribe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.
Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.
Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yaylımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.
Top tüfekten daha sık, gülle yağan mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehdide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat iman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i İlahi o metin istihkâm.
Sarılır, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-i beşer;
Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedi serhaddi;
'O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme' dedi.
Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istiâb.
'Bu, taşındır' diyerek Kâbe'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyle,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyle;
Ebr-i nîsânı açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslam'ı kuşatmış, boğuyorken hüsran,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülsen taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif ERSOY

YÜKSEK İSLÂM ŞURASI OLAĞAN OTURUMUNU SAMOKOV'TA GERÇEKLEŞTİRDİ

Bulgaristan Müslümanlarının kolektif karar organı olan Yüksek İslâm Şurası aylık olağan oturumunu 8 Mart 2015 tarihinde gerçekleştirdi. Toplantı, birkaç bin Müslümanın yaşamasına rağmen, ibadete açılmayıp sadece müze olarak kullanılan tarihî Bayraklı Caminin merkezini süslediği Samokov kasabasında düzenlendi. 25 üyenin katılımıyla gerçekleşen Şura toplantısına Edirne İl Müftüsü Emrullah Üzüm, Edirne Eski Cami Baş İmam-Hatibi Metin Uluocak, Sakarya Üniversitesinden Doç. Dr. Ali Arslan ve Av. Süleyman Arslan da misafir olarak katıldılar.

Yüksek İslâm Şurası Başkanı Vedat S. Ahmed'in riyasetinde gerçekleşen toplantıda Başmüftü Dr. Mustafa Hacı ve misafirler selâmlama konuşmaları yaptılar, Kur'ân-ı Kerim'den aşırlar okudular.

Oturumda Başmüftülük teşkilâtının işleyişi ile ilgili önemli ve güncel konular ele alınıp karara bağlandı. Gündemde yer alan konular arasında Vakıf Mallarının İdaresine Dair Yönetmelik değişiklikleri ve 2015 Yılı Bütçesinin Tatbikine Dair Yönetmeliğin kabul edilmesi vardı. Ayrıca vakıf mallarının kiraya verilmesi ile ilgili Vakıflar Komisyonunun raporu ele alınıp oylama sonucunda karara bağlandı.

Yüksek İslâm Şurası bir ilke daha imza atarak Sosyal Hizmetler Komisyonunun teklifiyle Zekât ve Sadaka fonlarının kurulmasını kararlaştırdı. Ayrıca bu fonların daha iyi hizmet verebilmesi ve Müslüman toplumun ihtiyaçlaraına daha iyi cevap verebilmesi için işleyişleriyle ilgili yönetmelik hazırlama görevini zikredilen komisyona yükledi.

Toplantı esnasında Yüksek İslâm Şurası üyesi Doç. Dr. İbrahim Yalımov'un kaleme alıp Başmüftülüğün neşrettiği "Bulgaristan'da Azınlık Hak ve Özgürlükleri Sorunu" adlı kitap tanıtıldı ve yazarın imzaladığı kitaplar Şura üyeleri ve misafirlere hediye edildi.

SEN OLMAYINCA EFENDİM

Sen olmayınca efendim...
Zifirî karanlıklardaydı bütün âlemler
Gelişine müştak idi sayısız felekler
Neler çekmişti beşeriyet ah neler
Yankılanıncaya dek Mekke'de Allâhu ekber

Sen olmayınca efendim.
Siyahlara bürünmüştü envâî renkler
Sabaha kavuşmazdı hüzünlü geceler
Medet beklemekteydi korkulu gözler
Vahşetin pençesindeydi benî âdemler

Sen olmayınca efendim.
Hayat, yaşarken ölmek gibi bir şeydi
İnsanım diyebilmek büyük hünerdi
İnsaf ne ki, kardeş kardeşini yerdi
Hicaz yetiş ey kutlu Nebî diye inlerdi

Sen olmayınca efendim.
Kureyş ve Haşimoğulları yapayalnızdı
Kâbe-i şerif bitmeyen özleminle yandı
Bedir, Uhud, Hendek izlerini aradı
Her zerre geleceğine yakinen inandı

Sen olmayınca efendim.
Yüce Allahı tanımak zinhar muhaldi
Putlar, hurafeler hep kader belirlerdi
Ebû Cehil ve Lehepler ahkâm keserdi
Güçlüler zayıfları karınca misali ezerdi

Sen olmayınca efendim.
Kulluğun değeri anlatılamazdı cühelâya
Sahip çıkan olmazdı melul gurebâya
Rağbet Hakka değildi, ancak mâsivâya
Gönüller hapsedilmiş, küstürülmüştü dünyaya

Sen olmayınca efendim.
Gömülürdü dirice Mekke'de masum kızlar
Dağlardı yürekleri feryad-ı figanlar
Her dem dökülürdü keyfice kanlar
Gözü dönmüşlerin insanlıktan nasibi mi var?

Sen olmayınca efendim.
Kur'ân'ın mesajını baş tacı edemezdik
Risâlet menbaından katre dahi içemezdik
Seni ana-babamızdan fazla sevemezdik
Salât ve selamlarla kapına gelemezdik

Sen olmayınca efendim.
Sahâbîlerin yıldızlar gibi parlamazdı
Onlara senin gibi rehber bulunmazdı
Davana inanmadıkça kimse kazanmazdı
Cennetle müjdelenen yiğitlerin olmazdı

Sen olmayınca efendim.
Asırlar öncesinden selamını alamazdık
Kardeşlerim dediklerinden olmayı umamazdık
Sana ümmet olma şerefine ulaşamazdık
Şimdi yoksan da biz sünnetine sadık kaldık.

Ahmed Hasan BAHADIR

MUTLU BİR YUVA İÇİN

Kendi heves ve tutkularını biricik gaye hâline getirir. En yakınları olsa dahi, başkaları için fedakârlık yapmaz, zorluklara katlanmaz.

Aile bireyleri arasında birtakım duygusal çatışmalar yaşanabilir. Çünkü aynı mekânı ve aynı imkânları paylaşırlar. Yine aile içerisinde olumlu, olumsuz duygu ve düşünceler daha rahat dışa vurulur. Günümüzün yoğun çalışma şartları ve yorucu şehir hayatı da işin cabası. İnsanlar, toplumda atamadıkları stres ve gerilimlerini çoğunlukla evde dışa vurmaktadırlar. İşte bütün bunlar, eşler arasında zaman zaman havanın gerilmesine yol açar.

Eşler, evde yaşanan nahoş durumları hoşgörü ile karşılamalıdır. Çünkü her olumsuzlukta bir tavır almak, faziletli bir insanın davranışı olamaz. Dolayısıyla bu tür durumlarda hata yapanın özür dilemesi, diğerinin de bağışlaması erdemli olmanın gereğidir. Nitekim şu ayet, bağışlayıcı olmayı muttakilerin bir özelliği sayar: "Onlar öfkelerini yener, insanları affedip bağışlarlar." (Âl-iîmran, 3/134.)

Günümüzde aile içi iletişimi bozan hususlardan biri de, ölçüsüz bir şekilde televizyon izlenmesi ve internet kullanılmasıdır. Eşler ve çocuklar birbirine zaman ayırmamaktadırlar, iletişim için icat edilen

> **"Erkeklerin hanımları üzerinde belli hakları olduğu gibi, hanımların da kocaları üzerinde belli hakları vardır"**
> **(Bakara, 2/228.)**

Eşlerin, birbirlerini farklılıkları ile kabul etmeleri gerekir. Çünkü her bir insanın kendine has özellikleri vardır. Erkek ve kadın psikolojileri aynı değildir. Her insanın mizacı farklıdır; hoşlandığı hoşlanmadığı şeyler vardır. (İsra, 17/84.) Yine kültürel farklılıklar olabilir. Kısaca eşler arasında tam bir uyumun olması mümkün değildir.

Rabbimiz, eşlerin birbirine olumlu yönden bakmalarını şöyle emreder bizlere: "Onlara iyi davranın, onlarla iyi geçinin. Onlardan hoşlanmayabilirsiniz; fakat şunu bilin ki, sizin hoşlanmadığınız bazı şeylerde Allah birçok hayır takdir etmiş olabilir. (Nisa, 4/19.) Yine Allah Resulü "Mümin, mümin hanımına karşı kötü duygular beslemesin; çünkü onun bazı huylarından hoşlanmasa da diğer huylarından hoşlanabilir." (Müslim, Radâ, 61.)

Aile saadeti için evde manevi atmosferin canlı tutulması da önemlidir. Çünkü günümüzde insanların dinî duygu ve düşünceleri sürekli aşınmaktadır.! Yine evlerde, yaşlı anne-babaların duaları dinî duyguları besler. Hane halkı, onları evin bereketi ve İlahî rahmetin vesilesi olarak görür. Dualarının makbul olacağına inanır ve bundan manevi bir haz alırlar, ibadet hayatının güçlü olduğu ailelerde, sıkıntıların daha rahat aşılacağında şüphe yoktur.

KÂİNATTA DENGE VE İNSAN

Hikmet Hacı EFRAHİM
Şumen - Kliment

Araştırmacı yazar Ekrem Sağıroğlu, İmam-ı Rabbanî (kadesallahü teâlâ) için yazdığı eserinin 208. sayfasında çok mühim bir konuyu şöyle anlatmaktadır:

"Bir şahıs oturmuş, Allahın zikri ile meşgul olmaktadır. Bir ara bir âma, yani gözlerinden özürlü veya cahil birisi belirir. Adamın yolu üzerinde bir kuyu vardır ve bir adım daha atsa kuyuya düşecektir. Şimdi, burada zikir edenin zikrine devam etmesi mi daha faziletli, yoksa bu zavallı kişiyi kuyuya düşmekten önlemek mi? diye sorulursa: Tabii ki, o durumda yolunda tehlikeyi göremeden yürüyen adama yardım etmek en hayırlı hareket olacaktır. Çünkü Allah Teâlânın bu anda kişinin zikrine ihtiyacı yoktur. Allah Teâlâ, bunlardan müstağnidir. Yolunun üzerinde tehlikeyi göremeyen, bilmeyen kişi, o anda yardıma muhtaç bir kuldur. Onu bu tehlikeden kurtarmak, yapılması gereken en mühim harekettir. Böyle bir durumu, İmam-ı Rabbani (k.t.) şöyle açıklamaktadır:

- Bu vaziyetteki bir kişinin yardımına koşan âlim, onun bu hayırlı hareketi aynen zikir olur. Çünkü böyle bir durumda emre uymak vardır. O da Allahın hakkıdır. Böyle bir insanı kurtarmakla iki hak yerine getirilmiş olur. Birincisi kulun hakkıdır. Diğeri ise, Yüce Allahın hakkı. Bu kurtarma hareketi o kadar mühimdir ki, o anda kurtarmayı bırakıp sadece zikir ile meşgul olmak günah hükmüne bile girebilir."

Yaşadığımız zamanın gerçeklerine gelindiğinde ise insanoğlunun yolları üzerinde buna benzer birçok kuyular ve tehlikeler vardır. İlim adamlarının vazifesi, insanları bu gibi tehlikelerden korumanın sunduğumuz örnekten sonra borç olduğunu öğütlemeleridir.

Yüce kitabımız Kuran-ı Kerimin Rahman suresinin 8. ayet-i kerimesinde Allahü Teâlâ:

- "Sakın dengeyi bozmayın" diye buyurmaktadır.

Zamanımızın hayat akışı içerisinde ilim adamlarının gerçekleştirdiği birçok keşifler ve buluşlardan haberdar olmaktayız. Bunların birçok yararlı tarafları olmasına rağmen, son zamanlarda zararları da olduğunun farkına varılmaya başlandı.

Diğer taraftan, Rûm suresinin 41. ayet-i kerimesinde sanki insanoğlunun bugününe hitap edercesine Yüce Allahımız buyuruyor ki:

- "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden, karada ve denizde düzen bozuldu ki, Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın, belki de

(tuttukları kötü yoldan dönerler).”

Günümüzde insanoğlu artık sadece bir tüketen canlı varlık olarak toprağı, havayı ve suyu durdurulmayacak bir şekilde kirletip tüketmektedir.

Bunların sonuçları ise insanların karşısına beklenilmedik hastalıklar ve tabiat olayları ardı ardına gelmektedir.

İlginç olanı şudur ki, bir taraftan uzmanlar insanları her konuda uyarıp dururken, diğer taraftan satış yerlerinde insanları zararlı besin gıdalarıyla yanıltmaktadırlar. İnsanların çoğu hakikaten aldanmaktadır. Kutsal Kitabımız Kur’ân-ı Kerimin en az 700 ayet-i kerimesinde “Siz aklınıza danışmaz mısınız?” mealinde hükümler olmasına rağmen...

Büyük İslâm âlimi ve şairi Ömer Hayyam: “Uyuma! Zira, toprağın altında sonsuza kadar uyumak var!” demiştir.

Şuurlu kişiler, bu uyarıcı cümlelerin, tabii ki, insanlar için pahası biçilmez öğütler olduğunun farkındadır.

Marketlerde ve bakkallarda insanlara satılan birçok gıda mallarının, insanlara ne şekilde yan etki yaptığı artık meydandadır. Sözü edilen katkıların vücutlarda ne gibi hasarlar meydana getirdiği her geçen gün ile daha da net olarak farkedilmektedir.

Dünya üretim standartlarına göre bu katkılara “E-katkıları” denmektedir. Kanun gereğince üretici firmaların bunları malların etiketlerine yazmaları zorunludur. Fakat bu yönde de birçok kurnazlıklara başvurulmaktadır. Bazen gereken yazılar çok ufak yazılıyor, çoğu durumlarda ise bu katkıları etiketlere hiç yazmıyorlar.

Sözü edilen katkıların bazıları insan vücudu için büyük tehlike teşkil etmektedir. Meselâ, katkılardan “E-123”ün gayet sakıncalı bir suni boyatıcı olduğu biliniyor. Bu katkı her gün tüketilen ve çoğumuz için “zararsız” sandığımız gazozlu içeceklerde bulunmaktadır. Diğer bir katkı “E-951” bildiğimiz normal şekerden 200 misli daha da tatlılık yaratmaktadır. Bu maddenin, insan tarafından büyük miktarlarda alındığında hafıza kaybına yol açtığı meydana çıkmıştır.

Prof. Boyan Lazov’un açıklamalarına göre obezite hastalığı, yani aşırı kilo alma, Amerika’da artık 315 milyon nüfusun yarısını kaplamıştır. Bulgaristan’da ise bu tehlikeli hastalık artık nüfusun yüzde 25-ini kaplamış durumdadır. Bu hastalığa sebep, sözü edilen bu katkılardır.

Kasaplık hayvanlara ise hormonlu katkılı yemler verilir. Daha sonra et halinde insanlar tarafından alındığında vücutta kısırlık yarattığı meydana çıkmıştır.

İnsanoğlunun her günkü hayatında bulunan bu gibi sakıncalı durumlar, gerçek âlimlerin bu yönde daima uyarıcı olmalarını Allah’ü Tealâ borç kılmıştır.

Hz. Ömer (r.a.) örnek sözlerinin birinde:

- “Allah’ın en sevmediği cahillik – devlet başkanının cahilliği ve ahmaklığıdır!” demiştir.

Diğer taraftan İslâm âlimlerinin son tespitlerine göre gerçeklerin en acıklısı ise günümüzde Müslümanların çoğunu “okumama” hastalığının sarmış olmasıdır. Hâlbuki İslâmın ilk emri ilk ayeti - “Oku!” “Allah’ın adıyla oku!” olduğu bilinmektedir. Günümüzde insanlarımızın birçoğu bu kutsal emirle adeta gurur duymaktadır. Emir yerine getirilmedikçe herşey ne kadar da boş olmaktadır.

Hz. Peygamberimiz (s.a.s.) ise:

-”İlim her kadın ve erkeğe farzdır”.

Yine böyle günümüz insanları bilgi edinmeye merak bile duymamaktadır. Böyle durumlar tarihe baktığımızda insanları helâke sürüklemiştir.

OSMANLI MAHALLE İMAMLARI

5. sayfadan devam

Müslüman halkın günde beş kez bir araya geldiği vakit namazları, haftada bir kıldıkları Cuma namazları ile yılda iki kez kılınan bayram namazlarında, aynı zamanda merkezî yönetimin veya şehir kadısının halka ulaştırılmasını istedikleri her türlü bilgi ve talimat imam tarafından duyurulurdu.

Sonuç olarak, Osmanlı mahallesinin imamı, etrafında olup bitenlere karşı asla kayıtsız ve duyarsız olmamıştır. Yaşadığı mahallenin sadece dinî değil her türlü ihtiyacını karşılamak için inanılmaz çabalar içinde olmuştur. Osmanlı toplumunda yüzyıllarca yaşanan istikrar, huzur ve asayişin gerçek aktörleri arasındaki mahalle ve köy imamlarının gayretleri inkâr edilemez. Mahalle içindeki sosyal ilişkilerin sağlam bir zeminde gelişmesinde çok büyük rol üstlenen imamlar, devletin ve halkın güvenini sarsmamak için fedakârca görevlerini icra etmişlerdir.

Osmanlı tarihindeki en karizmatik görevlerden biri olan imamlığın, günümüzde özlemi duyulan sosyal huzur ve barışın tesisinde -elbette yeni ve modern anlayışların da ilâvesiyle- hatırlanması ve aktif hâle getirilmesi en samimi temennimizdir.

Çabasını ve heyecanını içinde bulunduğu topluma yansıtan din görevlilerimizin, icra ettikleri bu vazifeyi bütün derinliği, içtenliği ve bereketiyle algıladıklarına inancımız tamdır. Zira bu görev, pek çoğundan farklı olarak, "Alemlere Rahmet" bir peygamberin (s.a.s.) yüzyıllara uzanan bir hatırasıdır.

Lâyıkıyla yerine getirilmesi, sorumluluğunun hissedilmesi ve değerini düşürecek davranışlardan kesinlikle kaçınılması gereken bu istisnai ve imrenilecek görevin fedakâr ve çalışkan mensuplarına ne mutlu!

Vakıf mütevellilik görevi, genellikle imamlar tarafından yerine getiriliyordu. Toplumun kendilerine duydukları güven, vakfı idare edebilecek yeterlilikle birleşince bu çok önemli ve prestijli görev için imamların tercihine özen gösteriliyordu.

HAYATI ULVİ GAYELERLE YAŞAMAK

2. sayfadan devam

İlk soru iman: İmanın neye ve nasıl olması gerektiği izah ediliyor. İmanla huzur bulmuş bir akla, aklıselime işaret ediliyor.

İkinci soru İslam: İslam'ın temel esasları sayılarak yeni dinin ana gövdesi izah ediliyor. Sağlam bilgiyle hareket eden bir kalbe, kalbiselime işaret ediliyor.

Üçüncü soru ise ihsan: Önceki iki sorudan ne anlaşılması gerektiği, sarsılmaz bir imanın doldurduğu aydın ve sağlam bilginin yönettiği kalbin, kişiyi nereye ulaştıracağı ihsan sorusunda ortaya çıkıyor. Allah'ı görüyormuşçasına Allah'a kulluk etmek. İşte inanç ve eylemin zirve noktası... Sevgili Peygamberimizin gelen yabancının ardından söylediği ifade ise son derece mühim.

"O Cebrail idi. Size dininizi öğretmeye gelmişti."

Burada zikredilen konular dinin ana konuları olarak ifade ediliyor. En önemlisi de; iman ve İslam'ın kişiyi ulaştırdığı ihsan mertebesinin dinden sayılması ve Cebrail vasıtasıyla öğretilmesidir. İhsan; hayatı Allah'ı görüyormuş gibi yaşamak, insan O'nu görmüyorsa da, Yüce Allah'ın insanı her daim gördüğünün ve izlediğinin bilincinde olmaktır.

Hayatı zevkiselimle yaşamak demiştik ya.

Sarsılmaz bir imanın doldurduğu aklın ve sağlam bilginin yönettiği kalbin, kişiyi nereye ulaştıracağı ihsan sorusunda ortaya çıkıyor. Allah'ı görüyormuşçasına Allah'a kulluk etmek. İşte inanç ve eylemin zirve noktası...

NEREYE GİDİYORUZ?

1. sayfadan devam

Binâen aleyh; bugün, kendi ellerimizle kendi dînimizi, kendi maneviyât ve mukaddesâtımızı mezara gömüyorsak hiç unutmayalım ki pek yakın bir âtide bir sürü felâket ve musibet de hafre-i nisyâna bizi gömecektir. Bizden evvel isyân eden akvâmı gömdüğü gibi!.

Sürü, sürü meydanda gezen inkırâz âmillerine ve kapı kapı dolaşan felâket müjdecilerine bakıyorum. Pek yakın bir âtide bizi mahv edecek olan tufanları düşünüyorum. Düşündükçe ruhumda zelzeleler hissediyor ve gayr-ı ihtiyârî olarak: "Ah, keşke biz mahv olaydık da bu dîn kalaydı, Müslümanlık duraydı!." diye sağır ufuklara doğru acı acı haykırıyorum.

Muhitimi saran fesâd ve ilhâd alevleri içinde varlığım karanlıkta yanan bir mum gibi erirken yıkılan mukaddesât, öldürülen maneviyât ve söndürülen dîn için on üç asırdan beri dökülen kanları, giden canları hürmetle karışık derin bir teessür ve hicâbla hatırlıyorum. Sanki; dîni yıkan ve söndüren mülhidlerin vicdânı benınişim gibi azâb ateşleri içinde yanıp kavruluyorum. Yâ Rabbî, yıllardır, celâlinle Müslümanları te'dîb ettiğin elvermez mi? Ne zamân cemâlinle tecellî ederek mazlumları güldüreceksin, mağdûrların gözyaşlarını sileceksin?.

"İlhâd kasırgası" gittikçe şiddetleniyor.. Nifâk dalgaları kabardıkça kabarıyor, îmânlar, sönüyor.. Faziletler yıkılıyor.. Tersi dönen millet, hak diye bâtıla sarılıyor. Senden, Peygamberinden, Kitâbından ayrılarak asrımızın Nemrudlarına ve Ebû Cehillerine bağlanıyor, dört nalla helâk ve indirâsa doğru koşuyor. Gazabından evvel rahmetin imdâda yetişmeyecek mi yâ Rabbî?..

Ey Müslüman kardeş!.. Terakki, medeniyet teraneleriyle seni avutmak, uyutmak isteyen Deccâllerin ninnilerini daha dinleyecek misin?. Medeniyet ve doğru yol propagandalarıyla seni Allah yolundan ayırmaya çalışanlara haddini bildireceğin şerefli sâat henüz hulûl etmedi mi?. Sen, ne zamâna kadar aldanıp gideceksin?. "Bulgariya Türkleri arasında dinsizlik yoktur" naralarını işitiyorsun da sağırlaşan kulaklar arasında ağlaşan ezânları duymayacak kadar sağır, boş câmileri, dop dolu meyhâneleri görmeyecek kadar kör müsün?. Yoksa, sen, seni dört yüz dirhem Müslüman çıkarmaya çalışan yalancı şâhidleriyle davâ kazanmak mı istiyorsun? Söyle, sen, niçin susuyorsun?

"Cereyâna karşı gidilmez!" dediler.. Sen, sustun.. Pek alâ; cereyâna karşı gidilmez de Allah'a karşı gidilir mi?. Seni yaratan kim?. Ciğerlerine doldurup boşalttığın havayı, içtiğin suyu ve yediğin ekmeği veren kim?. Yerler, gökler, dağlar, diyârlar, herşey ve

sen kimin?. Kimi bırakıyorsun da kimlerle berâber olup da kime karşı gidiyorsun, hiç düşündün mü?.

"Sürüden ayrılmaya gelmez.. Sürüden ayrılanı kurt kapar!." denildi. Kandın.. Sürü Allah'a karşı gidiyor, sen de gidiyorsun. Pek alâ, sürüden ayrılmaya gelmez de dînden, Allah ve Peygamber'den ayrılmaya gelir mi?. Neden bunu düşünmüyorsun?. Sürü, Allah'ı, inkâr, Peygamber'i tahkîr, Kitâb'ı tezyif, şeriati ilgâ ederken sen de berâber mi olacaksın?. Allah'a kul, Peygamber'e ümmet böyle mi olur?. Sen, Peygamber geldiği zamân, sürünün nereye gittiğini, o zamanki çobanların sürülerini hangi sâhalara sevk ettiğini hiç duymadın mı?. Neden o büyük Peygamber, neden o İki Cihân Halâskârı sürüden ayrıldı?.

Ey gâfil dîndâş!.. Senin gafletinden çok ve pek çok istifâde ediyorlar. "Dînin bu asırda tatbikine imkân yoktur!." diyorlar. Sen de hak bayram sanıyor ve buradan öte selâmeti dinsizlikte görüyorsun.. Düşünmüyorsun ki Peygamberin geldiği zamân da dînin tatbikine imkân yoktu. Tevhîd için halk edilen kalblere şirk kök salmıştı. Allah, unutulmuş ve yeryüzü canlı, cansız mabûdlarla dolmuştu. Zinâ, içki, hırsızlık ve ahlâksızlığın envâı meydânda geziyordu. O zamân, onca fesâd ve dalâlet içinde, hem de müşrikler arasında bu dîn-i çelilin tatbikine imkân bulundu da acabâ, bugün Müslüman milletler arasında tatbikine neden imkân bulunamıyor, yâhut, görülemiyor?.. Acabâ, bundan daha büyük yalan, bundan daha gülünç ve gülünç olduğu kadar da fecî şarlatanlık mı olur? Bütün bunlar, dinsizliğin ekstrası değil de nedir? Dinsiz olmak için Allah'ı inkâr, Peygamber'i tahkir, Kur'ân'ı tezyîf ve dîni ilgâ edenlere tâbi ve taraftâr olmak kâfi değil de acabâ, daha neler yapmak lâzım?. Bunun cevâbını dinsizliği kabûl etmeyen dinsizler versin!.

Medeniyet, 30. 09. 1938, sayı 164, sayfa 1.

BÖLGE MÜFTÜLERİNE “ARAMA KONFERANSI” DÜZENLENDİ

Daha önce merkezî teşkilât personeline bir “Arama Konferansı” düzenleyen Başmüftülük ikincisini bölge müftülerine düzenledi. Seminer 6-8 Mart 2015 tarihlerinde Samokov kasabasında gerçekleştirildi. Seminere Başmüftü, Yüksek İslâm Şurası Başkanı, Başmüftü Yardımcıları ve Bölge Müftüleri katıldı. Arama Konferansının moderatörü ve konuşmacısı olarak ise Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ali Arslan katıldı. Etkinliğe misafir olarak Edirne Müftüsü Emrullah Üzüm ve Av. Süleyman Arslan da iştirak ettiler.

Bulgaristan Müslümanlarının geleceğe bakışının netleştirilmesi amacı ile yapılan program sonunda Başmüftü Mustafa Hacı, programdan çok memnun kaldıklarını, başlangıçta faydası konusunda tereddüt ettiklerini, fakat böylesine motivasyonu yükselten ve kurumsal bir check-up niteliğinde de olan bu çalışmanın bütün teşkilata yayılması gerektiğine inandığını söyledi. Geçmişte çok zor günler geçirdiklerini belirten Başmüftü, halen birçok problem yaşadıklarını ancak geçmişle kıyaslandığında problemlerin çözülmesi konusunda bir hayli mesafe kat edildiğini belirtti. Geçmiş, mevcut durum ve geleceğin belli bir yöntemle tartışıldığı ve ortak akılla yapılan bu çalışmanın klasik çalışmalardan çok farklı olduğunu ve bu tarz bir çalışmanın hem Başmüftülük teşkilatı için hem de Bulgaristan’da yaşayan Müslümanlara önemli faydalar sağlayacağına inandığını vurguladı.

Programdan çok memnun kaldıklarını belirten müftüler de Arama Konferansının klasik bir konuşma ve toplantıdan farklı olduğunu, hem kişisel hem de kurumsal olarak çok yönlü faydalandıklarını söylediler.

DELİORMAN’IN YUSUFHANLAR KÖYÜ İMAMI VEFAT ETTİ

Bulgaristan Müslüman-Türk topluluğunun muhafazası ve gelişmesi için önemli şahsiyetler yetiştiren Şumnu iline bağlı Deliorman’ın büyük köylerinden biri Yusufhanlar (Pristoe)’dir. Bu köyde Nüvvâb okulunun kurucusu ve müdürü Emrullah Efendi, Nüvvâb hocalarından Hâfız Nazif Efendi, 1945-1947 yılları arasında Başmüftülük yapmış olan Süleyman Ömer Efendi gibi değerli zevat yetişmiştir.

1989 yılındaki değişimlerden sonra köyde yıllarca imamlık hizmeti verenlerden birisi Hacı Arif Şerif Salim’dir. Hayatının sonuna kadar görevini sürdüren Hacı Arif 78 yaşında iken 28 Şubat tarihinde vefat etmiş ve köy mezarlığına defnedilmiştir.

Merhum, uzun yıllar imamlık hizmeti yapmakla köy ve yöre Müslümanlarının dinî vecibelerini yerine getirmeleri, çocuklarının dinlerini öğrenmeleri. Kur’ân kurslarına katılmaları için merhumun önemli hizmetleri olmuştur.

Hacı Arif hocaya Cenâb-ı Allah’tan rahmet niyaz eder, yakınlarına başsağlığı ve sabr-ı cemil dileriz.

ВЕЛИКОДУШИЕТО

Проф. д-р М. Яшар
КАНДЕМИР

Великодушието означава да изразходваш от състоянието си както, когато имаш в изобилие, така и при недоимък. С други думи, да изхарчиш онова, което ти е дадено от Аллах по Неговия път.

Ето как Аллах Теаля описва великодушието:

Мюсюлманите винаги трябва да мислят как да правят добрини и да се съревновават помежду си в тази дейност.

На мястото на онова, което е използването за добротворство, Аллах изпраща друго.

Защото онези, които изразходват имота си по пътя на Аллах, приличат на житно зърно, чийто клас се разклонява на седем и във всеки има по сто зърна. Така че като даваш едно, ще получиш седемстотин.

Когато дарението е направено в името на Аллах, човек ще получи много повече. Освен всичко това, накрая ще бъде и щастлив.

Онова, което ни е дал Аллах, трябва да го употребим по пътя на Аллах

На човека принадлежат онези неща, които приживе изпраща в отвъдното като върши добрини. А онова, което не е похарчил приживе и е оставил за по-късно, не принадлежи на него, а на наследниците му.

Важното е онова, което ти е дадено от Аллах, да можеш да го изразходваш отново по пътя на Аллах. На такива хора трябва да им се завижда. Ето как Всевишният Аллах обяснява великодушието:

„Онези, които изразходват иманета си в името на Аллах и за укрепване на вярата в сърцата си, приличат на градини, разположени на някой хълм и когато валят обилни дъждове тези поля дават двойно повече добиви. Но и да не вали, на тях им е достатъчно само малко влага".

На великодушния му се предоставят нови блага.

Човек печели много повече, когато изразходва полученото от Аллах за Аллаховите раби.

Ето какво казва Расулюллах по този повод:

Когато човек предостави на нуждаещите се излишъка след задоволяване на личните си нужди, той върши добрини.

Защото, когато нещо се харчи в името на Аллах, то не намалява, а се увеличава.

Всевишният Аллах ни повелява:

„Ти дай, за да ти дам и Аз!"

Айетът гласи: «На доброто се отговаря с добро».

Всеки ден на земята слизат два ангела. Единият от тях се моли: „Я, Рабби! Дай други нови неща на този, който великодушно отстъпи своята стока!"

А другият ангел се моли с думите:

„Я, Рабби! Унищожи стоката на този, който прояви скъперничество!"

Всевишният приема доброто, което е направено с честно спечелени средства. И не приема доброто, с нечестно спечелени средства. Доброто, дори

да е с големината на зърно, Всевишният Аллах го взема и го отглежда, докато израсне колкото планина.

Следователно човек трябва да развърже кесията си, а не да я завързва. Защото на този, който я е завързал здраво, Всевишният Аллах също така малко ще му даде. Този обаче, който брои и раздава, така и ще получава. Аллах също така ще крие от онзи, който крие парите си в касата.

Великодушието на Пейгамбера (с.а.с.)

Нашият Пейгамбер мразел скъперниците и казвал, че никога не е бил такъв.

Той се молел Аллах да го предпази от скъперничеството.

Когато искали нещо от него, той никога не казвал: «Нямам!»

Веднъж застанал при овцете си, намиращи се между двата склона на планината. Дошъл някакъв бедняк и поискал една овца от него. Нашият Пейгамбер му отстъпил цялото стадо. Когато човекът отишъл в селото си, разказал как Хз. Мухаммед (с.а.с.) не се страхува от бедността и им казал: «Тръгвайте да станем мюсюлмани!» По такъв начин Расуляллах (с.а.с.) успял да спечели цяло племе за делото на исляма.

Благодарение на великодушието си, Пратеника на Аллах понякога спечелвал за делото на исляма и онези, които не били мюсюлмани, а друг път и такива, които твърдели, че са мюсюлмани, ала сърцата им не били още стоплени от вярата.

... Саффан ибн Умеййе бил сред богатите хора на Мекка. След завладяването на града по принуда приел исляма. Когато след битката при Хунейн мюсюлманите придобили богата плячка, Расули Екрем (с.а.с.) му дал сто камили. Като разбрал, че не е успял да го спечели, дал му още сто и още сто камили. Тогава вече, по думите на самия Саффан, сърцето му приело исляма.

Подобни прояви на великодушие нашият Пейгамбер е проявявал неведнъж.

Скъперничеството е нещастие

Нека тук приведем онова, което повелява Всевишният Аллах. Скъперничеството е навик, който Аллах не одобрява и не обича.

Да не потребява това, с което Аллах е възнаградил човека, поел по пътя, указан от Него, е зло, което човекът сам си причинява.

Човекът не обича да изразходва имането си поради алчност. За съжаление той не знае, че едва когато се освободи от алчността си, ще постигне щастието.

Онзи, който проявява скъперничество и постъпва така, като че ли не му е необходима помощта на Аллах, трябва да знае, че Той го тика в безизходица и притеснения. И когато умре, няма да види никаква полза от имуществото си.

Ето какво казва в това отношение Пейгамберани:

„Няма по-лоша болест от скъперничеството."“

„Не може в едно сърце да съжителстват скъперничеството и вярата.“

„Не може вярващият да бъде едновременно скъперник и благодетел“.

Човекът трябва да се пази от скъперничеството, защото този лош навик някога подтикнал хората да се хванат гуша за гуша и в края на краищата Аллах погубил всичките.

Скъперникът и великодушният

Нашият Пейгамбер оприличава скъперника и великодушния на воини, облечени в броня.

Всеки път, когато великодушният дава милостиня, бронята му се разширява и се издължава надолу, покрива пръстите на краката му, скрива следите му. С тези думи иска да покаже, че великодушният, освен че ще получи душевен покой, но и ще се освободи от греховете си.

Колкото до скъперника, когато поиска да помогне, но не може да даде, то бронята му все повече ще го стяга, ще го задушава и той няма да може да се освободи от това състояние, докато не реши да помогне на другите.

ДА ИЗЖИВЕЕШ ЖИВОТА СИ
С ВЪЗВИШЕНИ ИДЕАЛИ

Селяхаддин ЧЕЛЕБИ

Всяко творение, което е сътворено от Аллах Теаля е превъзходно, тъй като е Негово вдъхновение. Онова, което човекът възприема с изтънчения си вкус е вселената. Тази огромна книга е най-славното творение сред всички твари. И последното послание на Аллах – Коранът ни учи на този изтънчен вкус и ни препоръчва да изживеем живота си с него.

Нека сега да разгледаме текста, който познаваме от книгите, известен като хадиса за Джебраил. Хз. Омер ни разказва:

„Един ден седяхме с Пейгамбера ни (с.а.с.). Изведнъж пред нас се яви непознат човек, облечен в бели дрехи, с черни коси и с приятно ухание, който нямаше вид на пристигнал отдалеч пътник. Той застана пред Пейгамбера ни, седна както му се полага, постави ръцете върху коленете си и запита:

– О, Мухаммед, разкажи ми какво е вярата!

Расулюллах (с.а.с.) отговори:

– Вярата означава да вярваш в единния Аллах, в Неговите меляикета, книгите, пейгамберите, в съдния ден и че доброто и злото се случват поради съдбата.

Тогава човекът рече:

– Правилно отговори!

Ние много се учудихме на неговото поведение. Защото освен, че задаваше въпроси, но и потвърждаваше отговорите на Аллаховия Пратеник.

После продължи да разпитва:

– Кажи ми що е ислям!

Пратеникът на Аллах (с.а.с.) му отговори:

– Ислямът означава да вярваш, че няма друг Бог, освен Аллах и че Мухаммед е Негов Пратеник, да кланяш правилно намаза, да изплащаш зекята, да съблюдаваш оруча през рамазана и ако имаш възможност да посетиш Дома на Аллах, чрез което да изпълниш поклонението си хадж.

Човекът отново потвърди:

– Правилно отговори!

След това попита:

– Би ли ми обяснил, що е това добротворство?

Пейгамбера ни уточни:

– Това е да служиш на Аллах, като че ли Го виждаш. Защото ти и да не го виждаш, Той те вижда!

– Я, Расуляллах, можеш ли да ми кажеш кога ще настъпи къяметът?

Тогава Расуляллах му отвърна:

– По този въпрос човекът, когото питате, не може да е по-учен от задаващия въпроса.

Тогава новодошлият продължи:

– Щом като е така, изброй ми и признаците му!

След като Пратеникът на Аллах изброи някои от признаците на къямета, човекът стана, смеси се с навалицата и изведнъж изчезна от погледа ни.

След известно време Расулюллах се обърна към мен и попита:

– Омер, ти познаваш ли този, който задаваше въпросите?

Аз му отговорих:

– Аллах и Неговият Пратеник знаят по-добре!

Тогава той отвърна:

– Този беше Джебраил. Беше дошъл да ви учи на религията ви.“ (Бухари, Иман, 1)

Тази случка ни накара да погледнем към ибадетите и от гледна точка на изящния вкус. Защото текстът съдържа важни теми от формата и съдържанието, но този диалог протече пред погледите на сахабиите. Защото изящният вкус е благодеяние от Аллах, което се простира от личността към обществото.

При първия въпрос за вярата се изяснява на кое и как трябва да се вярва. Посочва се ума, който постигнал благополучие благодарение на изтънчения вкус.

При втория въпрос става дума за исляма. Изброяват се основните моменти в него и се пояснява същностната част на новата религия.

Посочва се, че трябва да се осланяме на здравото сърце, което действа със здраво познание.

Третият въпрос се отнася до добротворството. От него става ясно какво трябва да се разбира от първите два въпроса. А именно: Докъде ще доведат човека умът, изпълнен с непоклатима вяра и сърцето, което се ръководи от здравия разум. Да служи на Аллах все едно, че вижда Аллах пред себе си. Ето това е върховната точка на вярата и дейността. Изключително важно е какво е казал любимият ни Пейгамбер след чужденеца:

„Той беше Джебраил! Беше дошъл да ви учи на религията ви.“ Темите, които са засегнати тук, са основните теми на религията. И най-важното е, че степента на благодеянието, което ислямът внушава на човека е част от религията. А добротворството е да изживееш живота си, като че ли виждаш Аллах. Да осъзнаеш факта, че ти и да не Го виждаш, то Аллах Теаля вижда и следи човека всеки миг. Именно за това и бяхме казали: «Да изживееш живота си с възвишени идеали!»

Проф. д-р
Мефаил ХЪЗЛЪ

МАХЛЕНСКИТЕ ИМАМИ ПРИ ОСМАНСКАТА ВЛАСТ

Имам-хатибите, които в днешно време са известни като религиозни служители, още от известяването на ислямската религия от Пейгамбера ни, са играли важна роля при посрещането на някои необходимости на обществото. Фактът, че любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) се споменава под името «имам» несъмнено показва, че тази длъжност е била една от най-привлекателните. Следователно нейните носители са били на почит и уважение през цялото протежение на историята.

Имамите и джамиите, в които те изпълняват главно своите длъжности са най-влиятелните и многофункционалните учреждения през цялата история на исляма. Джамиите, които заемат челно място сред религиозните и социалните учреждения, не са само места, където се изпълняват ибадетите, а в тях се решавали важни обществени въпроси и се вземали някои решения.

Преди всичко трябва да кажем, че както през цялата история на исляма, така и в периода на османското управление, джамиите са заемали централно място в махалите, селата и на по-малките и по-големите градове. По време на танзиматските реформи в живота на градовете и селата (имамите извън своите преки религиозни дела са представлявали не само държавната власт), но са били едни от най-влиятелните и отговорни лица в махалите и селата.

Имамите, които са заемали длъжностите си със султански грамоти са били освобождавани от някои данъци. Те са получавали заплатите си от касите на вакъфите при джамиите и месджидите. Назначенията им по принцип ставали по предложение на ръководството на вакъфа. От имамите се изисквало да са достатъчно професионално подготвени и да отговарят на високи нравствени качества.

В махалата, която е най-малката единица в админи-

стративно-управленската система на местното османско управление, винаги се знаело броя на жителите. Живеещите в една махала се явявали поръчители едни на други. Този порядък улеснявал не само гарантирането на спокойствието в махалите, но и събирането на данъците. Погледнато от тази гледна точка, отговорностите на имамите, следователно на управленската им длъжност са били доста големи и обширни. Затова имамите са били свързващ мост между жителите на махалата и централната власт.

В задълженията им по османско време влизало не само ръководенето на намазите и четенето на хутбетата в петъчните дни. Те са били начело на всяка общинска дейност в услуга на махалата като контролирали мира, спокойствието и благополучието в своя район, участвали в различни културни мероприятия и дейности.

Водата на махалата, ремонта на училищата, месджидите и джамиите, поддържането и ремонта на чешмите, набавянето на свещи за осветление, чистотата и поддържането на улиците влизали в задълженията на махленските имами. Те отнасяли до съдилищата проблемите, свързани с тесните и кални улици в махалите и настоявали пред кадията да се вземат мерки за отстраняването им. Те били хората, които отговаряли защо по чешмите не тече вода и докога населението ще търпи безводието, кога ще бъдат отстранени повредите по водосточните канали и ще има вода.

Имамите изпълнявали и задълженията си по воденето на гражданските дела, кой кога се родил, кога е починал, кога са се женили или развели и така нататък. Тези задължения, които днес се изпълняват при женитбите и разводите в общините, тогава в градовете се извършвали от кадията или от неговия заместник, а в селата и махалите брачните договори се сключвали при имамите, които получавали позволителни от местните управници и ги завеждали в специални тетрадки.

В османската правосъдна система имало комисия, която следяла дали съдебните дела са разгледани и решени съгласно законите. В състава на тези комисии винаги влизали един или повече имами.

При търговските дела (покупко-продажби, разводи, изплащане на задължения и други) все в качеството си на свидетели се явявали имамите, които подпомагали населението при съставяне на пълномощни и решаването на проблемите при завещания, настойничества, поръчителства и други.

Имамите, които спечелили славата на най-доверените хора на обществото, отблизо се интересували от съдбата на самотните и разведените жени, а когато и където са липсвали специални затвори за жени ги настанявали в един дом и организирали съблюдаването им.

Имамите подкрепяли онеправданите и потиснатите в обществото, грижели се за запазването и оценяването на унаследените имоти на осиротелите деца. Те са съобщавали за прекомерните цени на продавачите по пазарищата на кадиите и не са давали възможност за по-нататъшното потискане на бедните и можели да искат наказването на угнетителите.

Пак сред задълженията на махленските имами влизали организирането на своеобразните спомагателни каси в махалите, които набавяли средствата си чрез дарения от заможните или из средите на кварталното население, както и събирането на парите при извънредните данъци.

Сред задълженията на имамите били участията им в учредителните комисии

на вакъфите. Поради доверието, което им се оказвало от обществото, се ценяло тяхното умение и възможностите им да управляват вакъфите.

В областта на просветното дело имамите изпълнявали задълженията на учители в училищата като същевременно контролирали качественото им провеждане в махалите. От друга страна библиотеките били онези културни средища, в които имамите се изявявали най-пълноценно.

Имамите отблизо се интересували от състоянието на болните, самотните и бедните хора в махалите и винаги служели за пример на съкварталците си. Те изпълнявали и ролята на омбудсманите при разрешаването на възникналите сред населението проблеми, без да бъдат отнасяни до съдилищата.

При проучванията, които официалните власти провеждали сред населението в махалите за осигуряване на спокойствието и гарантирането на сигурността в тях, те отнасяли преди всичко до авторитета и познанията на махленските имами. Те били най-важните помощници на следящите за строгото приложение и изпълнението на религиозните задължения в османското общество. При такива случаи имамите внимателно изслушвали събеседниците си, а когато не постигали желаните резултати, уведомявали заинтересованите органи.

Имамите ръководели петкратните намази в денонощието, както и петъчните и байрамските намази. Различните известия и съобщения на кадиите, които трябвало да достигнат до ушите на населението се изпълнявали от имамите.

Като извод можем да кажем, че имамите в османските махали никога и при никакви обстоятелства не можели да са безучастни при всякакви събития край тях. Те полагали всички сили, за да посрещнат не само религиозните задължения на махалите, в които живеели, но и другите необходимости, които възниквали. Така че никой не може да отрече усилията и ролята на махленските и селските имами като едни от основните фактори за опазването на мира, спокойствието и благополучието в многовековната история на османското общество. Имамите, които изпълнявали много голяма и важна роля при оформянето и развитието на здравите основи на социалните взаимоотношения в махалите, изпълнявали самоотвержено своята роля, за да запазят доверието на властта и народа.

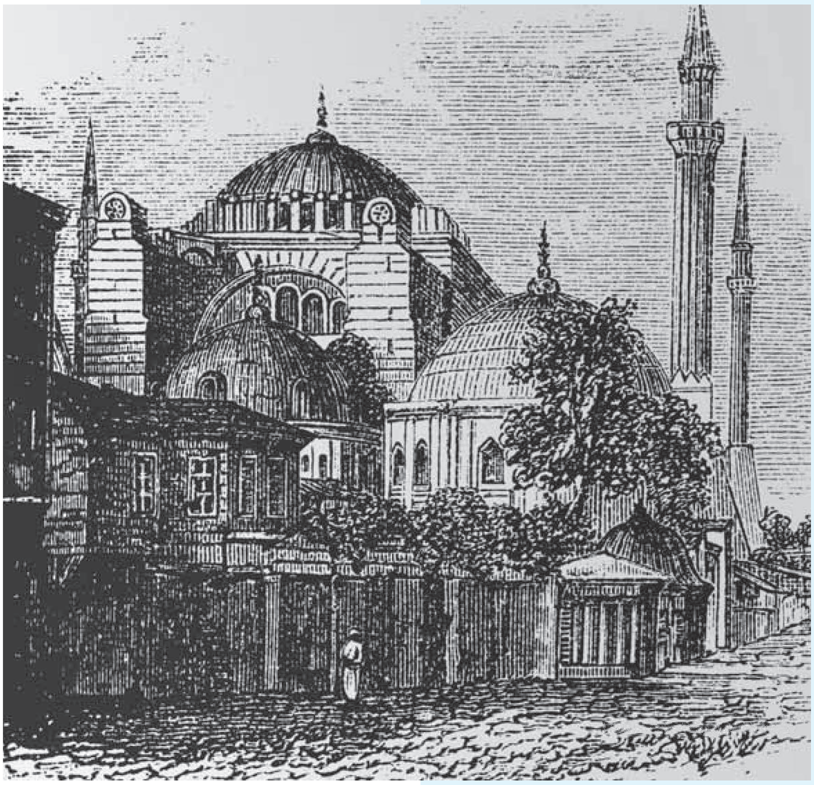

Длъжността на имамите, която била една от най-харизматичните в османската история, изпълнявала една от най-важните задачи в гарантирането на социалния мир и благополучието в обществото, нещо от което може да се поучи съвременното общество, естествено като се добавят някои нови и съвременни елементи в него.

Ние вярваме, че и днес нашите религиозни деятели изпълняват всеотдайно тази отговорна и много важна роля в обществото, защото това е своеобразен спомен, достигнал до нас след много векове от Пейгамбера ни.

Щастливи са онези, които изпълняват с чест и чувство за отговорност това достойно и завидно дело, което в никакъв случай не трябва да се принизява и подценява.

ПЪРВА СРЕЩА НА ВЪРХА НА МЮСЮЛМАНСКИТЕ ЛИДЕРИ ОТ ЛАТИНСКА АМЕРИКА

По инициатива на Председателството по религиозните дела (Диянет) на Турция, мюсюлманските лидери от Латинска Америка след 150-годишно разделение се събраха на първа среща в Истанбул – историческата столица на исляма, за да се сподели опита в областта на обучението и предлагането на услуги на населението.

При откриването председателят на Диянета г-н М. Гьормез сподели: „Днес тук сме се събрали с нашите религиозни събратя, които сме пренебрегнали в историята и много десетилетия наред нищо не знаехме за тях, за да можем отново да съживим нашето братство и да обменим с тях знания и култура».

Той подчерта, че първата среща не е организирана, за да служи на някои идеи или идеология или да се пренесат в други географски ширини проблемите, които се изживяват в ислямския свят, а за да се обсъдят възможностите за сътрудничество след един дълъг период на неизвестност, възстановяването и развитието на религиозните, историческите и културните връзки, на религиозното образование, установяването на необходимостите в областта на издателската дейност, съревнованието в сферата на добродетелството и натрупания опит.

„Ние не можахме да изпълним по протежение на историята нашите задължения по отношение на нашите събратя, които живееха в Латинска Америка – заяви Гьормез. „Като ислямски свят изпитваме свян, че по протежение на историята сме забравили своите събратя, които живеят в континента Латинска Америка, които имат безбройни приноси в ислямската цивилизация, в Андалузия, поради инквизиционните съдилища, които са ги откъснали от земите и родината, не сме узнали, не сме проучили нищо и не сме били енсар за тези общества.

Второто притеснение, което изпитваме се отнася до факта, че в резултат на колониалната и заробващата политика на Запада, ние не сме издигнали своя глас в защита на нашите събратя, които са били откъснати от земите си в Западна Африка като пленници мюсюлмани и сме ги зарязали на произвола на съдбата. Третото притеснение се отнася до онези мюсюлмани, които са били откъснати от османската география и закарани в американския континент под името „Ал-Турко“ и подложени на най-строга асимилационна политика. Това са големите центрове на ислямския свят, не сме знаели нищо за тях, как тези, под названието „Ал-Турко“ са изградили своята самоличност, как са успели да запазят своята култура при различните географски ширини. Години наред не можахме да бъдем лек за техните рани. Човечеството винаги остава безучастно към тези рани, които все още кървят – е четвъртото притеснение, а петото – че не можахме да подпомогнем онези хора, които по-късно се родиха и срещнаха с исляма.

... Два османски бойни кораба под имената Бурса и Измир, които през 1865 г. поемат на път за залива Басра, попадат на силна буря и загубили посока, излизат при бреговете на Бразилия. Привеждайки разказа на имама Абдурахман Ефенди, който служел в корабите, привлякъл вниманието на чернокожото население на брега. В продължение на 6 години водил дълга и тежка просветителска дейност като разкривал истинската същност на исляма сред тамошното население, което по-рано било заблуждавано по отношение на исляма и което той описва в своя пътепис. Така се осветлява част от историческите приключения на мюсюлманската

общност в Бразилия.

Но липсата на информация за живота на мюсюлманите в Латинска Америка не би трябвало да бъде извинение за нас, заяви председателят Гьормез, който понататък в своето слово отбеляза: „Ние имахме потребности повече от тях, колкото те от нас. Защото колкото повече знаем за тези позабравени общности, ще се отърсим по-рано и по-бързо от заблудите, безучастието и незаинтересоваността ни. Това ще ни даде една възможност, за да укрепим световното ислямско братство. Фактът, че сме забравили съществуването на мюсюлмани в този континент показва, колко много сме се занимавали с нашите собствени и на региона проблеми.

Ислямският свят наистина преживя и продължава да преживява тежки травми през нашия век. Последните събития, на които сме свидетели, оправдават донякъде нашите притеснения, които изпитваме пред мюсюлманите от страните на Латинска Америка. Тези тежки събития породиха на Запад, тоест в Америка и Европа ислямофобията. Интересното е, че Латинска Америка не я познава. Когато говорим за Запада, никога не подразбираме страните оттам. Понятието «Запад» изразява не толкова географското разположение, колкото състоянието и отношението със своите корени. Те са станали синоним на западния колониализъм, на дивия капитализъм, които се стремят да наложат своя начин на живот на другите, които не са от тях.

Председателят М. Гьормез поясни, че макар Латинска Америка по своето географско разположение да се намира в американския континент, хората оттам винаги са се чувствали като част от потиснатите народи на Изтока, на поробените страни, поради което те никога не са били заплаха за ислямската география и че мюсюлманите при тях са преживели живота си в мир и сигурност. Той подчерта, че мюсюлманите в тези страни не са страшилище за никого. Това показва, че в тях

не гледат как да грабят петрола и природните богатства на другите държави, няма нито ислямофобия, нито пък чувството за различие.

„Сега вече ние отново взаимно се открихме. Независимо дали причина за това е била една буря или едно усилие. В края на краищата сме тук, на тази среща. Атлантическият океан остана зад нас. Зад нас има история – обширна и дълбока като океана. Елате да се чуем и опознаем. Защото ние не сме се събрали да се хвалим и разказваме преживелици. Дойдохме да опознаем и да чуем мюсюлманските си събратя. Със своята история и култура Латинска Америка винаги е била срещу неправдата и потисничеството и затова е изключително близка до исляма, не само със своето желание за мир, с човешките и природните си ресурси, а поради своя хуманен поглед върху нещата. Ето защо днес, когато говорим за Латинска Америка, можем да говорим спокойно, не само за мюсюлманските преселници, но и за местните мюсюлмани. Този взаимен поглед върху нещата ни дава надежди. Щом като е така, нека отправим поглед към бъдещето и да търсим решения за общите ни проблеми.

Председателят на Съвета на ислямските взаимоотношения в Америка – Нихад Авад сподели: „Ние като мюсюлмани, които живеят на толкова километри разстояния, благодарим на турците и Турция. Тяхното водачество е важно в изграждането на бъдещето!“

След като говори за броя на мюсюлманите в Америка, Авад заяви: „В САЩ живеят 8 милиона мюсюлмани. Ислямът е най-бързо разпространяващата се религия в САЩ, 27 на сто от американското общество гледат положително на него. Най-трудното за нас е да променим възприемането му. В САЩ броят на джамиите нарасна със 74 на сто. Разделението на религията от държавата даде възможност мюсюлманите да съградят своите джамии. Но крайно време е вече да създаваме и други форми на сдружения.“

Председателят на бразилските мюсюлмани – ученият Халид Ризк ел-Сайед Такиюддин изтъкна, че е много важно този първи сбор да се провежда в Истанбул. Той заяви, че османският халифат е имал голям принос за живота на мюсюлманите в Бразилия. Мюсюлманите в Америка обичат исляма и изпитват дълбоки чувства на обич към мюсюлманите от другите краища на света, които трябва да укрепнат още повече.

Председателят на ислямската общност в Северна Америка Наем Мухаммед Банг подчерта, че именно Коранът е най-важното нещо, което свързва мюсюлманите в света. Той изтъкна, че те се опитват да разясняват достойнствата на исляма в Мексико и в другите южноамерикански страни. Сподели, че в Америка се сре-

щат сislямофобията. "Има хора, които погрешно представят исляма, който трябва да се разяснява от истински мюсюлмани. В Америка има 220 ислямски центрове и повече от 100 ислямски училища, но те са недостатъчни".

Президентът на Република Турция – Реджеб Тайиб Ердоган също взе участие в срещата. В своето приветствие той подчерта, че в Истанбул, на това върховно събиране са пристигнали 70 представители от 40 страни. Пристигналите тук наши събратя имаха възможност да се опознаят по-отблизо помежду си и да се чуят. Те установиха кои са проблемите пред исляма в света и в Латинска Америка и разговаряха помежду си в продължение на пет дни.

Президентът Ердоган високо оцени факта, че тази среща на върха има голямо значение за спечелването на сърцата на хората и възвеличаването името на Аллах. Те повели борба, за да може ислямът да спечели повече сърца и да бъде опознат от повече хора. В Африка казват: „Когато при нас пристигнаха мисионерите, ние имахме земята, а те – Евангелието. Сега ние имаме Евангелието, а те притежават земята". Африка и Латинска Америка преживяха тези неща. Само че в нашата история, слава на Аллах, вие не можете да видите такъв момент на колонизация. В никакъв случай не можете да станете свидетели на използването на религията за колонизация. Държавите на селджуките, емевиите, аббасидите държавата на мамелюците, Андалузия, Османската държава и още много други са призовавали хората в исляма, но никога не са били привърженици на насилствената ислямизация и винаги се отнасяли с толерантност към останалите религии като са гарантирали тяхната независимост.

В своето заключително слово председателят на Диянета г-н М. Гьормез напомни, че всичко е започнало с писмото на имам Ханиф, който оглавява учредените в Хаити сдружения на мюсюлманите под името Хз. Билял Хабеши.

В писмото си имам Ханиф пише: «Ние сме деца на майките и бащите мюсюлмани, които са били поробени и докарани тук като роби от Африка. Десетилетия наред нашите родители, когато са приспивали децата си, са ги утешавали с думите: „Не се плаши, сине! Ще дойдат мюсюлмани от Истанбул и ще сложат край на това робство!" Много и дълго ви чакахме, ала вие не дойдохте. Сега ние отново открихме религията на предците ни, станахме мюсюлмани. Заживяхме като мюсюлмани. За съжаление нямаме нито джамии, нито месджиди. Нито учебници, нито учители, които да обучат децата ни. Пиша ви за последно. Умолявам Ви, изпратете една делегация". Въз основа на това писмо ръководството на Диянета съставиха и изпратихме в Хаити делегация. Благодарим на Аллах, първоначално пристигнаха една група от Хаити. У нас получиха религиозна подготовка. После си изградиха джамии. Сега синът на имам Ханиф следва в Богословския факултет.

Второто писмо е от имама Яхия Педро от Куба. В него той пише: „Ние в Куба сме 450 - 500 души, живеем като мюсюлмани. Само че сред нас няма човек, който да предаде исляма на следващите поколения. Молим ви, нека някой от нас да дойде в Турция и да получи религиозно образование, а като се върне да ни разкрие религията ни!» След това имам Яхия Педро ни изпрати 10 души, които изучиха ислямските науки в Кония редом до тюрбето на Хз. Мевляна. Когато трябваше да се завърнат в Куба, дойдоха на посещение и за последно поискаха още нещо от нас: „Поне един от нас да отиде на умре хадж. Нека да види Кябе и Месджид-и Небеви, та ние в Куба да срещнем човека, видял светите места – Мекка и Медина." Ние изпратихме всичките 10 души на умре хадж. Това събиране на върха го дължим на тези двама наши събратя."

Накрая председателят Гьормез заяви, че е настанало време в Истанбул да се разкрие средно духовно училище, в което ислямът да се изучава на испански език. Да публикуваме религиозна литература на испански, която да изпратим на нашите събратя.

В своето изказване при закриването на срещата, имам Ханиф от Хаити заяви, че както предците им са очаквали османците, за да ги освободят от робство, така и те сега очакват турците да ги обучат на исляма. А Яхия Педро от Куба покани президента Ердоган и председателя на Диянета Гьормез в Куба: „Нека нашите събратя турци видят Куба и нас. Куба се нуждае от вас както в икономическа, така и в социалната област!" И сърдечно благодари на председателството на Диянета, което организира тази среща на върха и събра на едно място лидерите на мюсюлманите от Латинска Америка.

ЗА ЕДНО ЩАСТЛИВО СЕМЕЙСТВО

Проф. д-р Ибрахим Х. КАРСЛЪ

Успехът в живота преминава през семейното щастие. Всяко щастливо семейство означава блестящо бъдеще. Щастието в семейството се отразява пряко върху производителността на труда и успеха в социалния живот. Човекът, който е притиснат от семейни проблеми, прилича на птица със счупено крило. Тя не може да се издигне и да полети в небесата. Или е като сърничка със счупен крак, която повече не може да се отърве от горчивите проблеми на живота.

Ето някои от изискванията, които допринасят за развитието на цветята на щастието в живота:

Възприятието за отрицателната жена е найважният проблем, който унищожава любовта и уважението в семейството. За голямо съжаление в нашето всекидневие все още сме свидетели на подобни проблеми. Понякога за жената се говори, че е „недостатъчно умна“. Друг път ще чуете: „Не се бъркай в мъжките дела. Какво ти разбира главата от тях!“ Няма съмнение, че подобни разбирания за жената допринасят за подценяване ролята й. Ако към едно подобно схващане прибавим и агресивното поведение на мъжа, започва да изглежда, че едва ли не насилието над жената е нормално явление.

Подобни постъпки са много далечни от мюсюлманското разбиране за живота, те са много далеч и от призива на нашия Пейгамбер: „Най-добрият сред вас е онзи, който най-добре се отнася към семейството си“. (Тирмизи, Менакиб, 63)

Друга пречка пред благополучието в семейството е невъзприемането на новостите. Необяснимо нещо е един мюсюлманин да продължава да упорства в грешките си. Само че човекът забравя себе си, а настоява другите да се променят. Нима не трябва промяната първо да започне от нас? Впрочем нашият Създател ни напомня: „Стига ни това, което сме заварили от своите предци. А ако техните предци не са знаели нищо и не са били напътени?“ (ел-Маиде, 104)

Следователно всеки от партньорите трябва да се старае пръв да стане добър човек, да осъществи в поведението и постъпките си целите на съвършенството. В противен случай в семейството няма да настъпи мир и благополучие.

Когато вникнем в основите на семейните проблеми там ще открием егоизма. Всъщност той е

онова, което унищожава нравствените добродетели и дискредитира човека. Впрочем в един айет, в който се говори за несговорчивостта в семейството, се подчертава: „В душата е заложено скъперничеството. И ако благодетелствате и сте богобоязливи, сведущ е Аллах за вашите дела“. (ен-Ниса, 128)

За щастието в дадено семейство много са важни жизнените философии на партньорите. Ако някой цели да постигне вечното щастие, той може да се откаже от личните си желания. Може да устои на трудностите в живота. Дори може да предпочете другите пред себе си. Ако обаче търси щастието единствено на тоя свят, той изпада в скъперничество. За него единствената цел в живота са собствените му страсти и желания. Той не би могъл да се жертва и да посреща трудностите дори в името на най-близките си.

Между партньорите в живота могат да възникнат някои противоречия на базата на чувствата. Защото продължително време споделят едно и също място и възможности. Отново в семейната среда различните положителни и отрицателни мисли и чувства се изявяват по-лесно. В допълнение към тях можем да добавим интензивното ни всекидневие и изморителния градски живот. Стресът и напрежението, които всекидневно се изживяват в обществото, проявяват се главно в семейството. Всички тези неща довеждат до възникването на напрежение в него.

Затова партньорите трябва да проявяват търпение и взаимно разбирателство, защото реакцията при всяка отрицателна изява не е характерна за достойния човек. Следователно при подобни положения е необходимо сгрешилият да се извини, а другият да прости. Един айет ни учи, че прощаването е особеност на богобоязливите:

„И надпреварвайте се към опрощение... за сдържащите гнева си и за извиняващите хората - Аллах обича благодетелните“. (Ал-и Имран, 133-134) Едно друго обстоятелство, което нарушава контактите в семейството, са продължителното гледане на телевизия и ползването на интернет. Поради тази причина съпрузите и децата нямат време едни за други. Сиреч, средствата, които са открити за улесняване контактите между хората, възпрепятстват това.

Би трябвало съпрузите да се възприемат с различията си. Защото всеки притежава особености, характерни за него. Психологиите на мъжете и жените са различни. Всеки има различен характер. Има неща, които му допадат или не. (ел-Исра, 84). Може да има и културни различия. Казано накратко, няма пълно съвпадение между партньорите.

Нашият Създател ни повелява да гледаме партньорите си така: „О, вярващи, не ви се позволява да взимате в наследство жените против волята им. И не ги подтискайте, за да отнемете част от онова, което сте им дали, освен ако извършат явни прелюбодеяния. И живейте с тях както подобава. И ако сте ги възненавидели, то може и да не възненавидите нещо, а Аллах да е вложил в него много добро“. (ен-Ниса, 19)

И отново Аллаховият Пратеник ни съветва: „Нека един вярващ да не храни лоши помисли срещу своята вярваща съпруга, защото той може да не харесва някои от нейните постъпки, но пък да харесва другите“. (Муслим, Рада, 61)

За запазването на щастието в семейството е необходимо да се поддържа и духовната атмосфера. В наше време непрестанно се похабяват религиозните мисли и чувства на хората.

Нека не забравяме, че молитвите на майките и бащите в семействата подхранват религиозните чувства. Членовете на семейството ги възприемат като благото на Аллах. Те вярват, че техните молитви ще бъдат чути и получават духовна наслада. И няма съмнение, че в онези семейства, в които са живи ибадетите, тежестите на живота се понасят по-леко.

ЧАНАККАЛЕ
ИМЕ НА БЕЗПРИМЕРЕН ГЕРОИЗЪМ

Историята на Чанаккале – разположен там, където двата континента - Европа и Азия си подават ръце, а Мраморно и Егейско море се сливат в едно, достига до 5000 години преди новата ера.

Градът Чанаккале пък със своите богатства и ценности се смята за един от най-прославените градове в света. Естествените природни красоти на планините Каз, археологическите останки от времето на Троя, пристанищния град Асос, в който е живял философът Аристотел, полуострова Гелиболу /Галиполи/, където се родил и израснал прославеният турски мореплавател Пири Рейс, парковете и паметниците, построени в прослава на боевете, примамливите острови. С чистите брегове и умерения климат, с красивия изглед към Босфора – Чанаккале е привлекателен кът за туристи от цял свят.

Поради географското си разположение Чанаккале от първите епохи на историята е ставал сцена на редица битки, най-известни между които са при Троя, епичните морски и сухоземни битки по време на Първата световна война.

Сухоземните боеве, известни под названието «последните джентълменски боеве» поради нравствените и военните правила, спазвани при водените в началото на XX. век битки при Чанаккале се различават много от другите. При тази война, на която в тези дни отбелязваме 100-годишнината, турските войници наред с безпримерния си героизъм са показвали и невиждан хуманизъм срещу вражеските. По такъв начин са показали невиждана милост и милосърдие пред целия свят, при което враждебността се превръщала в приятелство и дружба.

Ето защо те имат голям принос за изграждането на вечни приятелства на бойното поле – това е отразено в писмата и спомените на много бойци. В едно от тях четем: «Турците се биха много честно. Без съмнение показаха героизъм и смелост. Оня ден шрапнел от изстреляна по погрешка мина уби едното от мулетата на Червения кръст. Моментално се извиниха. По-рано се поинтересуваха от ранените ни. Изведоха ги до брега и ни съобщиха да ги приберем...»

По време на честването на 10-та годишнина от битката при Чанаккале създателят на Република Турция – Гаази Мустафа Кемал Ататюрк се обръща към майките на бойците от Анзак със следните думи: „Можете да бъдете спокойни за вашите синове, които лежат в нашите сърца!“

Ахмед БАШЕР

МЕСТА ЗА СЛУЖЕНИЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Покойният мюфтия на Караман Абдуллах Съваджъ в своите беседи често повтаряше: «Този, който няма съд не може да има печалба». С тези думи той искаше да каже, че ако искаш да правиш нещо, например, търговия да завъртиш, трябва да имаш магазин. Същото се отнася, когато трябва да предлагаш някаква услуга. В такъв случай трябва да имаш място, сграда, джамия, общежитие, стая за курсове... Макар че се съгласявахме с тези негови мисли, смятам, че тези неща са още по-валидни за места, където има достатъчно хора.

Защото ако има достатъчно подготвени хора изведнъж ще се окаже, че при наличие на подходящи помещения изведнъж се появяват някои неочаквани проблеми. Именно за такива проблеми ще става дума по-долу.

Да речем, че подготвите една сграда, в която ще се провеждат курсове за изучаване на Коран. Когато решавате курса да започне, изведнъж разбирате, че са необходими учители, съответно броя на учениците и друг персонал за пълноценно обучение. Особено ако курса ще бъде целогодишен, ще трябва персонал, който да работи поне на две смени, ако трябва дори три смени.

Нима може да се постигне целта ни да възпитаме дисциплинирани, търпеливи и упорити деца, които ще овладеят Коран-и Керим със случайни, доведени от улицата хора? Ако няма сърдечни и самоотдадени на тази работа хора, едва ли е възможно да се постигне желаният резултат.

Дори онези хора, които са оказвали голяма подкрепа при изграждането на сградата с лекота са готови да отстъпят построената с хиляди трудности сграда. Та може ли тези прекрасни места, изградени с цел обучение и възпитание на достойни ученици по волята на Аллах да се отдадат под наем с цел набавяне на печалба? И ако се отдадат няма ли това да предизвика недоволството дори гнева на хората, допринесли за това с помощта си? Няма ли по такъв начин да откажем хората друг път да се отзовават на зова за помощ, да откажем от намеренията им за добротворство?

Когато пък няма достатъчен брой подготвени за целта хора, дори да се положат усилия да се въведе в действие тази сграда, сега пък цялата работа ще легне върху плещите на няколко души. Може ли в такъв случай да очакваме здрава, плодоносна услуга? Нима един човек може да бъде и огняр, и шофьор и пазач? И ако може доколко той ще е полезен?

От друга страна някои подходящи хора със своите твърдения, че могат всичко, бързо ще се износят. Тези наши събратя нямат време нито за себе си, нито за домовете си, нито пък за децата си. Защото след като не си поделят работата, освен, че те се притесняват, но минават и годините без да подготвят хора, които ще поемат делата след тях. А известно е, че за да бъде дълготрайна и продължителна една услуга, тя ще изпитва необходимост от нови и подготвени хора. Но се знае, че всеки човек има определен капацитет и възможности, които не трябва да се забравя.

Освен това нашите събратя, които се впрягат на всяка работа с твърдението, че единствено те могат да свършат това, получават високо самочувствие, самомнение, надценяване, та дори може да изпитат желание за повече придобивки и по-голяма длъжност, Аллах да ни опази от подобни падения.

Когато става въпрос за подготвени за дадена длъжност хора нека да си припомним следния разказ: Веднъж по времето на управлението си, халифът Хз. Омер предлага следната точка в дневния ред на събранието:

„За какво мечтаете най-много в живота си?“ Получават се следните отговори: Едните желаят да имат пълна стая с жълтъци, други да си осигурят прехраната. Трети да имат материални ценности. Всички те в края на краищата желаят да направят нещо добро в живота си. След това присъстващите задали същия въпрос на Хз. Омер. Той им отговорил следното:

„Бих желал да имам пълна стая с хора, подготвени като хирурга Ебу Убейде ибн Джеррах.“

Ебу Убейде ибн Джеррах е бил човека, определен от Пейгамбера ни като „довереника на уммета“. Човек, на който можело да се довери цяла армия. Човек, който с чест щял да изпълни всяка възложена му задача.

Ето това е пожелал един държавник, който е живял преди 1400 години на този свят: Зрял и съвършен човек!

ПРОЛЕТНО РАЗВИТИЕ НА ПЧЕЛНИТЕ СЕМЕЙСТВА

Доц. д-р Боян ПЪРВУЛОВ

От правилното развитие на пчелните семейства през пролетта, зависи тяхната дейност през активния летен сезон. Доброто и правилно развитие, е в пряка връзка от свършеното след юли, предната година. На всички пчелари е ясна тезата, че новата пчеларска година започва от началото на август предходната година. Това е така, защото освен запасяването с храна за зимата, е много важно и отглеждането на есенно –зимните пчели, което става по това време. Това правило доби още по-голямо значение след появата и настаняването на кърлежа на вароатозата в пчелните семейства, след 1971 г, у нас. Сега, освен събирането и запасяването с необходимото количество храна е много важно и жизнеността и състоянието на есенно-зимните пчели. Те трябва да не са били опаразитени през ларвния период, за да са с добре изградено белтъчно мастно тяло.

Пчелно семейство, зазимено с необходимото количество (22 до 25 кг. нектарен мед, 2-3 пити с прашец и 25-30 хиляди обезпаразитени и жизнени пчели), зимува много добре и през пролетта се развива бързо за основната паша.

Науката е доказала, а практиката потвърдила, че така зазимените пчелни семейства са добре и в края на март имат нужното количество пило, пчели и минимум 12-13 кг. мед.

Известно е, че пчелите са икономични насекоми и при хранителни запаси под 8 кг рязко намаляват изхранването на майката и развитието на пилото. Най-добре се развиват при наличието на мед над 12 кг в кошера. Онези пчелари, които разчитат през април да ги хранят с мед или захарен сироп, без тези запаси, не могат да разчитат на добро развитие, защото такава е биологията на пчелното семейство.

При опитите е доказано, че когато в кошера има около 4.5 кг мед, пчелите залагат по 2.1 мг маточно млечице на ларвите и те имат тегло, на тридневна възраст около 6.7 мг, докато при наличност над 12 кг мед подхранват с 4.8-5 мг маточно млечице и ларвите тежат около 10.8 мг на тридневна възраст. Излюпените по-късно пчели са много по-жизнени и живеят и работят с 8-10 дни повече. При средната продължителност на живота на пчелите през активния сезон – около 42 - 45 дни, това никак не е малко. Ето защо още известният американски пчеларски деятел А.И. Рут казва: „Пчеларите трудно могат да разберат колко много храна трябва да има в семействата през пролетното им развитие, за да имат много пчели за основната паша."

Наличието над 12 кг мед в семействата и всекидневния принос на прашец и известни количества нектар, са добра предпоставка за пролетното развитие. В случая от значение е семействата да имат добри майки, достатъчно пити и основи за градеж, за снасяне на майките.

Поучителен разказ

Разказва се, че Хамид ел-Леффаф искал да отиде на джума намаз, но бил в дилема какво да прави: магарето му било загубено, брашното – останало в мелницата, а този ден бил негов ред да напои градината.

Мислел: “Ако отида в джамията, ще пропусна всички тези задължения.”

Ала си казал:

– Ахиретските неща са по-добри и вечни! – Аз да ида в джамията на джума намаз, като изоставя земните си задължения.

Когато приключил с намаза, се върнал у дома, видял, че градината е добре напоена. Видял магарето, вързано за яслите, а когато влязъл в къщата – съпругата му месела хляб от смляното брашно. Той се изненадал и я попитал за това:

– Чух някакво тичане извън къщата. Когато излязох, видях хиена, която гонеше нашето магаре, докато то не се скри в обора. Нашият съсед, който напоявал градината си – заспал, така че водата напоила и нашата. Също така – имал брашно в мелницата, когато отишъл да го вземе, сменил пликовете и донесъл нашето. Когато забелязал това, го оставил пред вратата ни.

Хамид с благодарност погледнал към небето и казал:

– О, Аллах! Аз към Тебе извърших само едно задължение, а ти на свой ред ми компенсира три от моите задължения!

В края на април и началото на май, ако в семействата има около 45-50 хил. пчели, означава, че тези пчели са достатъчни за оползотворяване на акациевата паша.

Пчелните семейства, зазимени с жизнени пчели и достатъчното количество храна, през март имат добро пило, което отгледано през втората половина на месеца, ще участва в събирането на акациев мед в началото на май.

Доброто развитие през пролетта е немислимо без намаляване опаразитеността от вароатоза. По средата на април се третира по биологично-технологичен начин срещу болестта чрез поставяне до пилото на добре изградена с работнически килийки магазинна пита (става дума за кошерите от системата Дадан-Блат). След 15-18 дни тази пита, която играе ролята на строителна рамка, се изважда, премахва се далака със запечатеното търтеево пило и се унищожава или оползотворява, а пилото от магазинната пита се поставя в средата на магазина, а на нейното място в плодника – плодниковата рамка с основа за градеж. По този начин се увличат пчелите в магазина и се прави пролетното третиране срещу вароатозата. Унищожаването на намиращите се кърлежи в търтеевото пило на далака, под магазинната пита, е достатъчно да намали количеството на кърлежа в гнездото, а семейството ще може да се развива сравнително добре през лятото до основното третиране в края на юли.

През април чрез разпечатване на малки площи мед, (колкото една длан) до пилото или подаване по 200-250 мл захарен сироп дневно, спомагат за по-бързото развитие на семейството.

ПРЕКРАСНИЯТ СЪН

Джемал ХАТИП

От две години насам Исмаил постоянно кланяше намаз. Той не пропускаше да отиде на джамията дори в най-трудните и претоварени часове на всекидневието. И въпреки, че никой от близките му не кланяше, той винаги успяваше да се събуди преди езана на сутрешния намаз. Взимаше абдест и заемаше мястото си в първите редици на джемаата.

Чувстваше утеха, когато стъпваше за намаз, беше щастлив, и за това винаги се стараеше да се кланя навреме.

В един късен следобед при него дойдоха приятелите му, които живееха в далечен град и щяха да останат на гости тази вечер. Дълги години не се бяха виждали, затова прекараха вечерта в разказване на спомени, които бяха преживели като малки. А когато един от тях ги подсети за късното време, и че трябва да лягат, то часът вече минаваше три през нощта.

Исмаил седна върху мекия диван в кухнята и за пореден път погледна часовника. Знаеше, че ако легне има опасност да изтърве сутрешния намаз, за момент се поколеба, после реши да почете докато настъпи времето за намаз. Взе една дебеличка книга от рафта, облегна се на дивана и започна да чете. Не след дълго, унесен в книгата, задряма.

Колко дълго продължи тази дрямка той не знаеше, но някъде в далечината се чуваше езан. „Още малко, още само минутка и ще стана...", си казваше той. Казваше това и се унасяше в сън. Но ето след малко отново се чуваше глас на мюеззин, който със сладкия си глас канеше хората за намаз. „Този път ще стана, ето...", казваше си Исмаил, но отново умората го натискаше и той потъваше в сън.

Изведнъж, някой силно го дръпна за ръката и викна: „Стани, Исмаил, стани! За трети езан ли чакаш..!?" Исмаил като попарен изхвърча от леглото. Той не проумяваше дали видя белобрадия старец, който го вдигна на сън или наяве. Но това засега не беше важно, той като фурия изтича до мивката и започна набързо да взима абдест, едновременно дълбоко в сърцето си чувстваше болка, за първи път от толкова време изпускаше намаз. Превърши с абдеста, и тъкмо се отправи към салона чу: „Аллаху екбер, Аллаху екбер..."

Я, Рабби, нима всичко, което се беше случило досега, беше сън? Исмаил погледна през прозореца, за да се увери, и когато разбра, че едва сега е навлязло времето за намаз, развълнувано и със сълзи на очи застана върху седжадето. „Аллаху екбер!" каза той, и започна намаза. Вече беше напълно сигурен в помощта на Аллах, и след Фатиха на първия рекят прочете: „И се уповавай на Всемогъщия, Милосърдния, Който те вижда като се изправяш за намаза сам, и вижда твоите движения сред покланящите се в суджуд. Той наистина е Всечуващия, Всезнаещия." (еш-Шуара, 26: 217-220).

СЕМИНАР ЗА ЖЕНИ В МОМЧИЛГРАД

В периода 23 – 28 февруари в сградата на училището в Момчилград беше проведен едноседмичен семинар за жени организиран от Главно мюфтийство със съдействието на Районно мюфтийство - Кърджали.

Семинарът включваше богата и разнообразна програма, която бе подготвена от ваизето към районно мюфтийство Кърджали Сибел Мехмед. Предвидени бяха лекции на религиозна тематика за всеки от дните по време на семинара, отделно вечерна програма, включваща четене на Коран, иляхи и сохбет. Всеки ден гост-лектори изнасяха лекции по актуални въпроси касаещи семинаристите. Като гост лектори участие взеха Бейхан Мехмед – районен мюфтия на Кърджали, Ахмед Бозов - директор на духовното училище в Момчилград, Ерхан Реджеб - наместник районен мюфтия и Енвер Насуф - ваиз. Освен това бяха посетени забележителностите в района, което допълнително обогати присъстващите с познания и заздрави връзката с поколения назад, с хората жертвали имота и здравето си за да сме тук и да ни има. Аллах да е доволен от всички участвали и да направи берекет в начинанията ни –Амин!

ГЛАВНИЯ МЮФТИЯ ДОМАКИН НА ОФИЦИАЛНА ВЕЧЕРЯ С ТУРСКИЯ ПОСЛАНИК

Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи бе домакин на официална вечеря в чест на посланика на Република Турция в София Н.Пр. Сюлейман Гьокче. Тя се състоя в Главно мюфтийство по покана на главния мюфтия.

Дипломатът и духовния лидер обсъдиха актуални теми свързани с битността и проблемите на мюсюлманите в страната, както и обществено-културния живот.

Наболели теми, като тази с проекта за Ислямски културно-образователен център в столицата също бе тема на разговор. Стана ясно, че проектът не е напреднал и скоро няма индикации това да се случи.

Домакинът и гостът обсъдиха възможните ареали за съвместно сътрудничество, като образователния и културен обмен.

ОПАЗВАНЕ НА КУЛТУРНО-РЕЛИГИОЗНОТО НАСЛЕДСТВО

Музеят за история на София бе домакин на научна конференция под наслов „Опазване на културно-религиозното наследство". Културно-религиозното наследство е един вид духовното отражение на едно общество, без което моралното извисяване е немислимо. А не опазването му води до не материална и икономическа, а духовна криза, криза която ако не бъде предотвратена ще породи погасване на всякакъв вид морални ценности. Незачитането на междурелигиозните морални ценности пък от своя страна поражда враждата и нетолерантното отношение между хората. Именно поради тази причина опазването на културно-религиозното наследство е от голямо значение за всеки религиозен човек, според когото вечното му щастие се крие именно в опазване на съответното наследство.

Докладчици на конференцията бяха Д-р Емине Байрактарова – преподавател във ВИИ – София, която представи доклад на тема: "Османското Културно Наследство по Българските Земи" и гл. ас. д-р Галина Стефанова-Евстатиева-преподавател по арабска култура и ислямско изкуство в катедра "Арабистика" на СУ "Св. Кл. Охридски", която представи доклад на тема: "Ислямското изкуство и религиозният храм, особености на регионалните стилове".

Конференцията бе уважена от Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи, депутатите Шабанали Ахмед и Бюнямин Хасанов, представители на академичната общност, студенти и граждани.

Абонатите, които не са получили подаръците си за годишния абонамент, да ни известят.